

ประสิทธิภาพการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

LEARNING REFORM EFFECTIVENESS OF VOCATIONAL EDUCATION

COMMISSION OFFICE IN BANGKOK METROPOLITAN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2547

จพ.
๒/๒๗๙๒/
๒๕๔๗

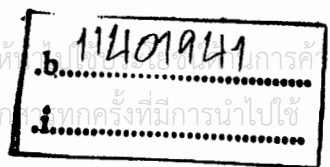
ISBN 974-9708-98-9

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 51591

วัน,เดือน,ปี 2 3 ก.ค. 2547

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสาร

**LEARNING REFORM EFFECTIVENESS OF VOCATIONAL EDUCATION
COMMISSION OFFICE IN BANGKOK METROPOLITAN**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL
CURRICULUM AND INSTRUCTION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2004

ISBN 974-9708-98-9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา
นักศึกษา	สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร
รหัสประจำตัว	ประทุม วิเชียรรัตน์
ปริญญา	45063401
สาขาวิชา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
พ.ศ.	หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	2547
อาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์
	ดร.จักรพรรดิ วัฒนา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยพาณิชยการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 จำนวน 317 คน สุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Scheffe'

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ อยู่ในระดับค่อนข้างดี
2. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ต่างประเภทกัน มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Thesis Title	Learning Reform Effectiveness of Vocational Education Commission Office in Bangkok Metropolitan.
Student	Pratum Wichienrat
Student ID	45063401
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Curriculum and Instruction
Year	2004
Thesis Advisor	Dr.Phadungchai pupat
Thesis Co-advisor	Dr.Chakrapat Wata

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine and compare the Efficiency in learning Revolution of Educational Institute in Bangkok which subjected to office of the Vocational Education Commission by separated into category of institute as Technical college, Vocational Education college, Polytechnic college, Industrial and community college, Commercial college.

Groups of samples in this research were 317 instructors from Vocational Education Institutes in Bangkok for academic year 2003 by stratified random sampling. The instruments of the study was questionnaires with reliability of .98. The analysis of data were analyzed by using percentage, means, standard deviation, one-way Analysis of Variance (ANOVA) and Scheffe' post hoc comparison.

Research findings showed as follows:

1. Educational Institute subjected to the office of the Vocational Education Commission had the Efficiency in learning revolution of education Institute at the high level.
2. Educational Institutes subjected to the office of the Vocational Education Commission had different the Efficiency in learning revolution of Education Institute at .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากคณาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านอาจารย์ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.จักรพรรดิ วัฒนา อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา ที่ได้สั่งสอนอบรม ให้ความรู้ คำแนะนำ แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ครู- อาจารย์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ที่เขียนคำรา เอกสาร และผู้ที่ทำงานวิจัย ใช้เป็นแนวทาง ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาที่ได้จัดให้มีโครงการพัฒนาบุคลากรครั้งนี้ขอขอบพระคุณ ผู้บังคับบัญชา นายยุทธชัย อุดมา ดร.จักรพรรดิ วัฒนา เลขาธิการคุรุสภา ที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ในสถาบันอันทรงเกียรติแห่งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณวิภา ถักนาพรวิสิฐ ที่เป็นผู้ริเริ่มในการติดต่อประสานงานโครงการพัฒนาบุคลากรครั้งนี้ ให้การสนับสนุน ตลอดจนให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณ คุณพรณวดี คอมรัตน์ และคุณพรทิพย์ เพชรนาค ที่ช่วยกรุณาแนะนำในการศึกษาวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ทุกคนที่ช่วยเป็นกำลังใจ และช่วยเหลือขณะกำลังศึกษา

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัวที่ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจตลอดมา

คุณค่า และประโยชน์ อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ แต่ คุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาตลอด

ประทุม วิเชียรรัตน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VII
สารบัญภาพ.....	X
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.....	9
2.1.1 ความมุ่งหมายและหลักการ.....	9
2.1.2 แนวการจัดการศึกษา.....	10
2.2 นโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ.....	13
2.2.1 การปฏิรูปการศึกษา.....	13
2.2.2 การปฏิรูปการเรียนรู้.....	14
2.2.3 การปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา.....	16
2.2.4 การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	17
2.2.5 การปฏิรูปทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา.....	17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.3 การอาชีวศึกษา.....	18
2.3.1 ความหมายของอาชีวศึกษา.....	18
2.3.2 การอาชีวศึกษาในภาพสากล.....	19
2.3.3 การปฏิรูประบบการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา.....	23
2.3.4 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	24
2.4 การปฏิรูประบบการเรียนรู้.....	35
2.4.1 ความหมายของการปฏิรูประบบการเรียนรู้.....	36
2.4.2 การปฏิรูประบบการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ.....	36
2.4.3 การปฏิรูประบบการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	38
2.5 แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ.....	41
2.5.1 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาในระยะ 3 ปี ของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2547 -2549).....	41
2.5.2 ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ.....	45
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	55
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
3.1.1 ประชากร.....	55
3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง.....	55
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ.....	56
3.2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	57
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	62
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของอาจารย์.....	63
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	74
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	82
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	82
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	87
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	96
บรรณานุกรม.....	97
ภาคผนวก.....	100
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	101
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	112
ประวัติผู้เขียน.....	119

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงแนวทางการดำเนินงานของการปฏิรูปการศึกษาจำแนกตามมาตรการ.....	14
2.2 แสดงแนวทางการดำเนินงานของการปฏิรูปการเรียนรู้จำแนกตามมาตรการ.....	15
2.3 แสดงแนวทางการดำเนินงานของการปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา จำแนกตามมาตรการ.....	16
2.4 แสดงแนวทางการดำเนินงานของการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามมาตรการ.....	17
2.5 แสดงแนวทางการดำเนินงานของการปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา จำแนกตามมาตรการ	18
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา.....	56
4.1 แสดงจำนวน และ ร้อยละของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	63
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงาน และลำดับที่ของ ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา.....	64
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ.....	65
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการสร้างเสริมความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ.....	66
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ.....	67

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงาน ในสถานประกอบการ.....	68
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ.....	69
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำโครงการหรือโครงการ.....	70
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและทุกด้าน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	70
4.10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ ของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	72
4.11 ภาพรวมของรายด้าน และประเภทของสถานศึกษา.....	76
4.12 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของการปฏิบัติงานประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	77
4.13 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของการปฏิบัติงานประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการสร้างเสริมความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎี และ ภาคปฏิบัติ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของการปฏิบัติงานประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	79
4.15 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของการปฏิบัติงานประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	80
4.16 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของการปฏิบัติงานประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	81
4.17 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของการปฏิบัติงานประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำโครงการหรือโครงการ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

2.1 พระราชบัญญัติการศึกษาทุกหมวดมุ่งส่งเสริมแนวการจัดการศึกษาที่ยึด

“ผู้เรียนเป็นสำคัญ”.....9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มี 3 ฐานะด้วยกัน คือ ฐานะแรก เป็นเสมือนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฐานะที่สองเป็นกฎหมายแม่บทที่ดีได้ว่าเป็นรัฐธรรมนูญการศึกษาที่ใช้เป็นหลักในการจัดการศึกษาของประเทศ และฐานะที่สาม เป็นกฎหมายปฏิรูปการศึกษา วางหลักแนวทางการเปลี่ยนแปลงการศึกษาของไทยไว้ (วิจิตร ศรีสะอ้าน. 2543 : 16-17)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจึงเปรียบเสมือนเข็มทิศในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งได้บัญญัติสาระสำคัญเกี่ยวกับการศึกษา โดยหมวดที่ 1 บททั่วไป ได้กล่าวว่า ครูต้องจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาที่มุ่งจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข และหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยเฉพาะมาตรา 24 ที่ระบุว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 12-14)

กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา จึงได้จัดการศึกษาให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาวะต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมุ่งเน้นที่จะพัฒนาเด็กไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยได้ดำเนินการผลักดัน สนับสนุนส่งเสริมและดำเนินการปฏิรูประบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยนายพล อติเรกสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบาย “ปัญจปฏิรูป” เพื่อเร่งรัดดำเนินการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นที่ไปตามสารบัญญัติของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยให้ความสำคัญกับการปฏิรูป 5 ด้าน (ศูนย์ปฏิบัติการการปฏิรูป การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 2) ดังนี้

1. ปฏิรูประบบการศึกษา ให้สอดคล้องกันทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย
2. ปฏิรูประบบการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับหลักสูตร ผู้เรียน เนื้อหาสาระวิธีการเรียน การสอน แหล่งเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้
3. ปฏิรูประบบบริหารและจัดการศึกษา ทั้งหน่วยงานรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน โดยเน้นการกระจายอำนาจ และให้ระบบการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของการ บริหาร
4. ปฏิรูประบบครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีครูดี ครูเก่ง ยกฐานะครูให้เป็นผู้ ประกอบการวิชาชีพชั้นสูง มีสวัสดิการ และค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ
5. ปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา โดยอาศัยปัจจัยเกื้อหนุนที่สำคัญ ที่สุด คือ การมีส่วนร่วมจากทุกส่วนของสังคม การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

นโยบายปัญจปฏิรูปมิได้มุ่งเน้นที่จะปฏิรูปในด้านวิชาการเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการ อาชีวศึกษาที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องเช่นเดียวกันด้วย เพราะการอาชีวศึกษาเป็น รากฐานอันสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพราะความเจริญของประเทศขึ้นอยู่กับ ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของการขยายตัวด้านธุรกิจ และอุตสาหกรรม รวมทั้งรู้จักนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ และเมื่อโลกเป็นสากลมากขึ้น การที่ ประเทศไทยจะแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้นั้น การอาชีวศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำ ประเทศไทยเข้าสู่การแข่งขัน ในโลกยุคคลื่นแห่งความรู้ หรือยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)

เนื่องจากรัฐบาลจะต้องใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545- 2549) เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีความอยู่ดีมีสุขโดย ทัวหน้า สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหลักของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัด การศึกษาวิชาชีพให้แก่ นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชน จึงจำเป็นต้องจัดทำแผน พัฒนาการอาชีวศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตและพัฒนากำลังคน ทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพื่ออนุรักษ์ ให้เป็นที่ไปตามเจตนารมณ์ของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และนโยบายของรัฐบาลที่แถลงไว้ต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2544 ตลอดจนความสอดคล้องของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์(พวงศักดิ์ จันทรสุนทร. 2545 :33)

ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2546 : Online) จึงได้เร่งดำเนินการปฏิรูปการอาชีวศึกษาตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตามแนวนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการตามแนวทาง “ปฏิรูปปฏิรูป” ประกอบด้วย ปฏิรูประบบการอาชีวศึกษา ปฏิรูประบบการเรียนรู้ ปฏิรูประบบการบริหารจัดการ ปฏิรูประบบครูและบุคลากร และปฏิรูประบบการเงินและทรัพยากร

โดยเฉพาะการปฏิรูประบบการเรียนรู้ เพราะหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา คือ การปฏิรูประบบการเรียนรู้ หัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ คือ การปฏิรูปจากการยึดวิชาเป็นตัวตั้ง มาเป็นยึดมนุษย์ หรือผู้เรียนเป็นตัวตั้ง หรือที่เรียกว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุด (ประเวศ วะสี. 2543 : ก) ซึ่งตรงกับเป้าหมายของสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่กำหนดไว้ดังนี้ คือ การจัดระบบการเรียนรู้ในลักษณะสหวิทยาการ การสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ การให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ การขยายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดทำโครงการหรือโครงการงาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในสมรรถนะในการประกอบอาชีพ

จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานสำคัญในการดำเนินงานการปฏิรูปการเรียนรู้ให้สัมฤทธิ์ผล เพราะการเรียนการสอนมุ่งเน้นกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพเพื่อสนองตอบต่อการขยายตัวทั้งด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม และพร้อมที่จะแข่งขันในเวทีโลก ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จำแนกหลักสูตรการเรียนการสอน ของการอาชีวศึกษาออกเป็นสาขาวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

1. วิทยาลัยเทคนิค มีบทบาทการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และศิลปกรรม
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีบทบาท การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในประเภทวิชาพาณิชยกรรม คหกรรม และศิลปกรรม
3. วิทยาลัยสารพัดช่าง มีบทบาท การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรพิเศษสาขาวิชาชีพต่างๆ สำหรับนักศึกษาและประชาชนทั่วไปให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและท้องถิ่น
4. วิทยาลัยการอาชีพ มีบทบาท การจัดการศึกษาด้านประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง การจัดการสอนตามความต้องการของนักเรียน นักศึกษา และประชาชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในท้องถิ่นตามความสนใจของผู้เรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาชีพ โดยสามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดแรงงาน

5.วิทยาลัยพณิชยการ มีบทบาทการจัดการศึกษาด้านประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในประเภทวิชาพณิชยกรรม กลุ่มวิชาการบัญชี การเลขานุการ การตลาด และการบริหารธุรกิจในด้านต่างๆ

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะติดตามศึกษาผลของการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยยึดกรอบแนวคิดตามนโยบายการปฏิรูปการอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังกล่าวคือ การจัดระบบการเรียนรู้ในลักษณะสหวิทยาการ การสร้างความแข็งแกร่งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ การขยายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดทำโครงการหรือโครงการงาน

การศึกษาครั้งนี้ นอกจากจะได้รับทราบถึงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาแต่ละประเภทว่า ได้ทำการปฏิรูปการเรียนรู้ว่าอยู่ในระดับใดแล้ว ข้อมูลที่ได้ก็จะก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปพัฒนา และส่งเสริมสนับสนุนการปฏิรูปการเรียนรู้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ต่างประเภทกัน มีประสิทธิผลของการปฏิรูปการเรียนรู้แตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลของการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ใช้ระบบการปฏิรูปการเรียนรู้ตามนโยบายการปฏิรูปการอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2546 : 23-24) ที่กำหนดไว้ 6 ด้าน เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

1. การจัดระบบการเรียนรู้ ในลักษณะสหวิทยาการ
2. การสร้างความแข็งแกร่งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
3. การให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ
4. การขยายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ
5. การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
6. การจัดทำโครงการหรือโครงการงาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการสร้างสมรรถนะในการประกอบอาชีพ

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพ 2 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 6 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 4 แห่ง วิทยาลัยอาชีวศึกษา 3 แห่ง และวิทยาลัยพณิชยการ 4 แห่ง จำนวน 1,317 คน

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 เฉพาะวิทยาลัยการอาชีพ 2 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 6 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 4 แห่ง วิทยาลัยอาชีวศึกษา 3 แห่ง และวิทยาลัยพณิชยการ 4 แห่ง จำนวน 285 คน โดยใช้เกณฑ์ตามตารางของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 39-40) และสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Stratified Random Sampling)

แต่เนื่องด้วยประชากรของวิทยาลัยการอาชีพ มีจำนวนน้อย ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วจะมีทั้งสิ้น 41 คนเท่านั้น เพราะฉะนั้นจำเป็นต้องใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จริงมีจำนวน 317 คน

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

1.5.2.1 ตัวแปรต้น คือ ประเภทของสถานศึกษา แบ่งเป็น

- 1) วิทยาลัยเทคนิค
- 2) วิทยาลัยอาชีวศึกษา
- 3) วิทยาลัยสารพัดช่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับวิทยาลัยการอาชีวศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5) วิทยาลัยพณิชยการ

1.5.2.2 ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพของการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของการปฏิรูปการเรียนรู้ หมายถึง ระดับผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ในการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ใหม่ โดยให้เรียนรู้จากประสบการณ์และกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น คิดดีทำดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และสามารถนำไปสู่จุดมุ่งหมายแห่งชีวิตได้ โดยครอบคลุม

1.1 การจัดระบบการเรียนรู้ในลักษณะสหวิทยาการ หมายถึง การจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยเชื่อมโยงระหว่างความสัมพันธ์ในวิชาการหลาย ๆ แขนงวิชาในลักษณะบูรณาการ การใช้กระบวนการการเรียนรู้ กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการแสวงหาความรู้ที่เชื่อมโยงทั้งสูตรและวิธีสอน การสร้างแนวคิดของผู้เรียน เพื่อให้เกิดความรู้แบบองค์รวม สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

1.2 การสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ หมายถึง การจัดแหล่งเรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมร่วมมือกับสถานประกอบการในการฝึกปฏิบัติงาน ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านการแก้ปัญหา การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้และบูรณาการความคิดแบบหลากหลาย ลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนให้ทำง่ายต่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาอาชีพให้มั่นคง ยั่งยืนสืบไป

1.3 การให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานของแต่ละสาขาอาชีพให้เกิดสมรรถนะหรือความสามารถในการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้จริงเต็มตามศักยภาพ

1.4 การขยายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ หมายถึง องค์กร หรือสถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือในการฝึกความรู้ความสามารถ จากการเรียนภาคทฤษฎีต่าง ๆ ให้ผู้เรียนนำมาปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากสถานการณ์ที่แท้จริง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ ทำให้อบรมตามจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้

1.5 การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้คิดเอง ทำเอง ปฏิบัติเอง และสร้างความรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้

เอกสารที่หลากหลายและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 การจัดทำโครงการหรือโครงการงาน หมายถึง วิธีการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง จากการลงมือปฏิบัติ ใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ หรือค้นคว้าหาคำตอบ ในสิ่งที่ผู้เรียนอยากรู้ หรือสงสัยด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย

2. ประเภทของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

2.1 วิทยาลัยเทคนิค หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และศิลปกรรม และรองรับการขยายโอกาสทางการศึกษา แก่ประชาชน และสามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ

2.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในประเภทวิชาพาณิชยกรรม คหกรรม และศิลปกรรม ให้ได้คุณภาพมาตรฐานและเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ

2.3 วิทยาลัยสารพัดช่าง หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรพิเศษสาขาวิชาชีพต่างๆ สำหรับนักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไปให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและท้องถิ่น

2.4 วิทยาลัยการอาชีพ หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง การจัดการสอนตามความต้องการของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนในท้องถิ่นตามความสนใจของผู้เรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาชีพ โดยสามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดแรงงาน

2.5 วิทยาลัยพณิชยการ หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในประเภทวิชาพาณิชยกรรม กลุ่มวิชาการบัญชี การเลขานุการ การตลาด และการบริหารธุรกิจในด้านต่างๆ โดยสามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดแรงงาน

3. อาจารย์ หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่สอนและส่งเสริมความรู้ให้กับผู้เรียน ด้วยวิธีการต่างๆ ที่ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร หมายถึง วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยพณิชยการ โดยขึ้นตรงกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งใช้ในการศึกษาวิจัยรวมทั้งสิ้น 19 แห่ง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

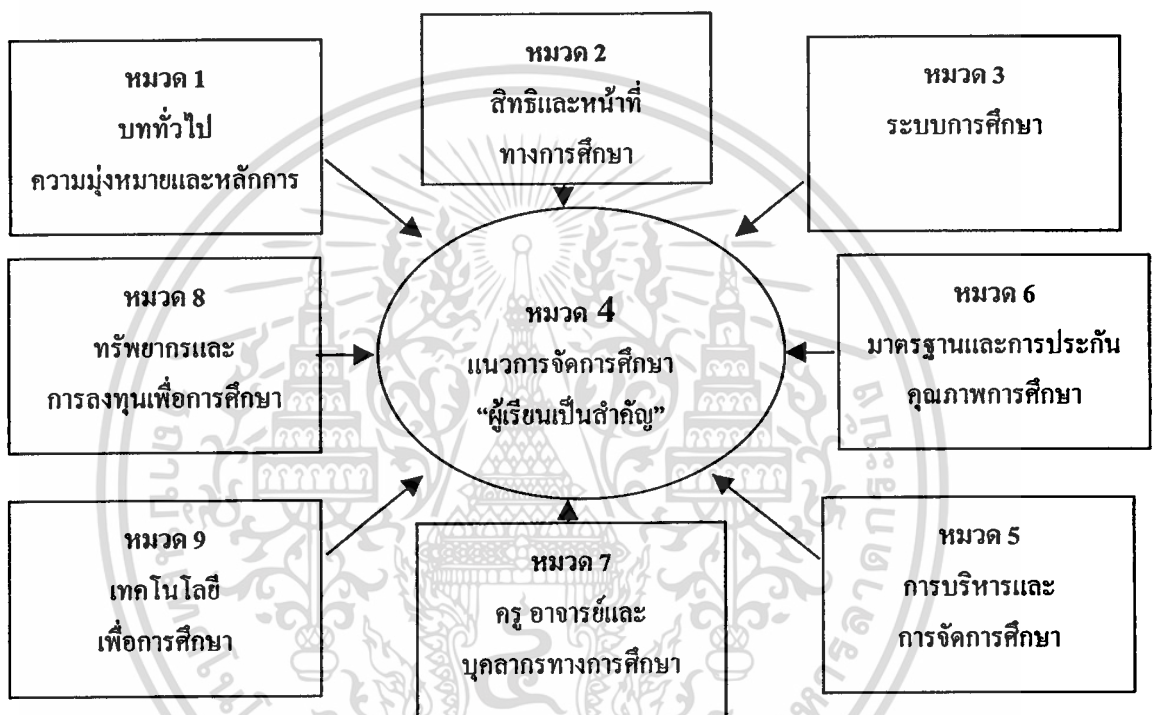
การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการปฏิรูประบบการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้คือ

- 2.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
 - 2.1.1 ความมุ่งหมายและหลักการ
 - 2.1.2 แนวการจัดการศึกษา
- 2.2 นโยบายปฏิรูประบบการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ
 - 2.2.1 การปฏิรูประบบการศึกษา
 - 2.2.2 การปฏิรูประบบการเรียนรู้
 - 2.2.3 การปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา
 - 2.2.4 การปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา
 - 2.2.5 การปฏิรูปทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.3 การอาชีวศึกษา
 - 2.3.1 ความหมายของอาชีวศึกษา
 - 2.3.2 การอาชีวศึกษาในภาพสากล
 - 2.3.3 การปฏิรูประบบการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา
 - 2.3.4 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 2.4 การปฏิรูประบบการเรียนรู้
 - 2.4.1 ความหมายของการปฏิรูประบบการเรียนรู้
 - 2.4.2 การปฏิรูประบบการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ
 - 2.4.3 การปฏิรูประบบการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 2.5 แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ
 - 2.5.1 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ 3 ปี ของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2547-2549)
 - 2.5.2 ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 ได้บัญญัติสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้ 9 หมวด หมวด 4 แนวการจัดการศึกษาเป็นหมวดที่ว่าด้วยการปฏิรูประบบการเรียนรู้ซึ่งเป็นเสมือนหัวใจของการปฏิรูประบบการศึกษา เพราะสาระที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติทุกหมวด ล้วนเป็นองค์ประกอบและปัจจัยเกื้อหนุนให้กระบวนการจัดการศึกษา เป็นไปอย่างครบถ้วนสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 พระราชบัญญัติการศึกษาทุกหมวดมุ่งส่งเสริมแนวการจัดการศึกษาที่ยึด “ผู้เรียนเป็นสำคัญ” (คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบการเรียนรู้. 2543 : 7)

2.1.1 ความมุ่งหมายและหลักการ

สาระสำคัญในหมวด 1 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โดยมีการกำหนดลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ มีเป้าหมายกระบวนการเรียนรู้ การจัดการศึกษาตลอดชีวิต และมีการจัดระบบ โครงสร้าง กระบวนการศึกษาที่มีความหลากหลาย มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภทการศึกษา ส่งเสริมคุณภาพครู บุคลากรทางการศึกษา ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 1 ประกอบด้วยมาตรา 6 ถึง มาตรา 9 มีสาระที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ ดังนี้

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนร่วมและของประเทศชาติ รวมทั้งศาสนา ศิลป วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และ ความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

- (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

- (1) มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา
- (4) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- (5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
- (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

2.1.2 แนวการจัดการศึกษา

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา เป็นหมวดว่าด้วยการปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเสมือนหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา เพราะล้วนเป็นองค์ประกอบและปัจจัยเกื้อหนุนให้กระบวนการจัดเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเป็นไปอย่างครบถ้วนสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ สาระหมวดนี้จะครอบคลุมหลัก สาระ และกระบวนการจัดการศึกษาที่เปิดกว้างให้แนวทางการมีส่วนร่วมสรรค์สร้างวิสัยทัศน์ใหม่ทางการเรียนการสอน ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน สาระเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหมวดนี้ เริ่มตั้งแต่ มาตรา 22 ถึงมาตรา 30 มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา 22 การจัดการศึกษา สาระที่กำหนด คือ ต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 เรื่องสาระการเรียนรู้ สาระที่กำหนด คือ เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ความรู้และทักษะด้านประวัติศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งเรื่องการจัดการด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษา การประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การใช้และการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้

มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
- (4) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
- (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ
- (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สวนพฤกษศาสตร์อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

มาตรา 26 เรื่องการประเมินผลการเรียนรู้ พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษาและให้นำผลการประเมินดังกล่าวและรูปแบบการศึกษา และให้นำผลการประเมินดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดสรร โอกาสการเข้าศึกษาต่อ โดยวิธีการที่หลากหลาย

มาตรา 27 ในคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทยความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคล ตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

สาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่ง และวรรคสองแล้ว ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะ ที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพขั้นสูงและการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคลครอบครัว ชุมชนองค์กรชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชนและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน

มาตรา 30 ให้สถาบันศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

2.2 นโยบายปฏิรูปการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ

ปองพล อดิเรกสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายปฏิรูปการศึกษา โดยมีความมุ่งมั่นที่จะผลักดันให้เกิดการปฏิรูปที่เป็นรูปธรรมให้ผู้ปฏิบัติได้เข้าใจและนำไปสู่การปฏิบัติได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ศูนย์ปฏิบัติการการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 2) ได้กำหนดแนวทางปฏิรูปการศึกษาไว้ 5 ด้าน คือ การปฏิรูประบบการศึกษา การปฏิรูประบบการเรียนรู้ การปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา การปฏิรูประบบครูและบุคลากรทางการศึกษา และการปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

แนวดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ มีดังต่อไปนี้

2.2.1 การปฏิรูประบบการศึกษา

ยุทธศาสตร์

ส่งเสริมให้ประชากรในวัยเรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั่วถึง และสนับสนุนให้ทุกคนที่ต้องการเรียนให้ได้เรียนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการเชื่อมโยงการศึกษาในระบบและเชื่อมโยงกับองค์กรต่างๆ ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาให้มีความหลากหลายทั้งในรูปแบบและวิธีการ

เป้าหมาย

1. ประชากรในวัยเรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
2. มีวิธีการเทียบโอนผลการเรียน ทั้งในระหว่างรูปแบบเดียวกัน และต่างรูปแบบ
3. ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้มีความสามารถพิเศษ ได้รับการศึกษาตามศักยภาพ

เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าวจึงกำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินงานตาม

ตามตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 แสดงแนวทางการดำเนินงานของการปฏิรูปการศึกษาจำแนกตามมาตรการ

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน
1. ส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุมเด็กทุกคนในพื้นที่บริการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับจำนวนเด็กในวัยเรียนที่เป็นปัจจุบัน 2. ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้ประชาชนเห็นคุณค่าของการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3. ดำเนินการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมเด็กทุกคนในพื้นที่บริการ
2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้มีความสามารถพิเศษ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับเด็กพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ 2. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ ให้ความร่วมมือและยอมรับผู้เรียนที่พิการ ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ 3. พัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพอย่างต่อเนื่อง
3. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในระบบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดรายละเอียดตามแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน

2.2.2 การปฏิรูประบบการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์

ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ เป้าหมาย

1. สถานศึกษาจัดทำและใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ครูพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย
4. สถานศึกษาจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ครูประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง

เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าว จึงกำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน

ตามตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แสดงแนวทางการดำเนินงานของการปฏิรูประบบการเรียนรู้จำแนกตามมาตรการ

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน
<p>1. ส่งเสริมให้สถานศึกษา จัดทำและใช้หลักสูตรสถานศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2. ให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 3. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาครบทุกองค์ประกอบ 4. ตรวจสอบ/ประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้ 5. นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ
<p>2. ส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาครูให้มีความรู้และตระหนักเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. จัดทำแผนการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5. ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 6. วัดและประเมินผลด้วยวิธีการหลากหลายอย่างต่อเนื่อง 7. ให้ขวัญ กำลังใจ ยกย่อง ครูที่มีผลงานจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
<p>3. ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างความเข้าใจและตระหนักในบทบาทหน้าที่ของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. วางแผนและจัดระบบในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3. คัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มเป็นกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา 4. จัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย 4. โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมกันตรวจสอบปัญหากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 การปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา

ยุทธศาสตร์

ส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมและการกระจาย

อำนาจไปสู่ท้องถิ่น การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management : SBM)

การบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

เป้าหมาย

1. สถานศึกษาและจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. สถานศึกษาบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้รูปแบบมีส่วนร่วม
3. สถานศึกษาใช้สื่อและเทคโนโลยีในการบริหารจัดการศึกษา

เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าว จึงกำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน

ตาม ตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 แสดงแนวทางการดำเนินงานของการปฏิรูประบบบริหาร และการจัดการศึกษา
จำแนกตามมาตรการ

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน
1. ส่งเสริมการจัดองค์กร โครงสร้าง และ การบริหารจัดการเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้ เรื่องการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 2. จัดองค์กร และ โครงสร้างการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 3. มีปรัชญา แผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ และ ตัวชี้วัดความสำเร็จ 4. ปฏิบัติตามแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ 5. นิเทศ ติดตาม ประเมิน และรายงาน
2. ส่งเสริมการสร้างเครือข่าย การมีส่วนร่วม และความสัมพันธ์กับชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างความสัมพันธ์และประสานงานกับ หน่วยงาน องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชนใน ชุมชน 2. จัดสถานศึกษาให้เป็นศูนย์กลางในการให้ บริการและพัฒนาชุมชน 3. ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและผลสำเร็จของการ พัฒนาการศึกษอย่างสม่ำเสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4 การปฏิรูประบบครู และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์

ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง เป้าหมาย

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้าในวิชาชีพ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าวจึงกำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน ตามตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 แสดงแนวทางการดำเนินงานของการปฏิรูประบบครูและบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามมาตรการ

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน
1. ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นปัจจุบัน 2. มีแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างเหมาะสม ชัดเจน 3. พัฒนาครูด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างมีประสิทธิภาพ 4. ยกย่อง ประกาศเกียรติคุณครูที่มีผลงาน หรือปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดี
2. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้ทำงานตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ 2. จัดกิจกรรมนำเสนอผลงานการปฏิบัติตาม 3. ยกย่อง เชิดชูเกียรติแก่ครูผู้ที่มีผลงานดีเด่น

2.2.5 การปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

ยุทธศาสตร์

ส่งเสริมการระดมทรัพยากร การจัดทรัพยากร การบริหารและการใช้ทรัพยากรให้เกิดความเสมอภาค เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพด้วยความคล่องตัว โปร่งใสและตรวจสอบได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป้าหมาย

1. สถานศึกษาระดมทรัพยากรจากองค์กร สถาบัน และชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชน มาใช้ในการจัดการศึกษา

2. สถานศึกษามีระบบการบริหารและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าวจึงกำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน ตามตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 แสดงแนวทางการดำเนินงานของการปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนจำแนกตาม มาตรการ

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน
1. ระดมทรัพยากรจากบุคคล ชุมชน หน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและ เอกชนใช้ในการจัดการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำสารสนเทศเกี่ยวกับทรัพยากรท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการจัดการศึกษา 2. นำทรัพยากรใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ 3. จัดระบบการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 4. จัดระบบการติดตาม ตรวจสอบ สรุปรายงาน 5. เผยแพร่และเชิดชูเกียรติผู้สนับสนุนทั้งภาครัฐและ เอกชน
2. ส่งเสริมการจัดการระบบบริหาร ทรัพยากรแบบมีส่วนร่วม	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำแผนการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา 2. สนับสนุนให้บุคลากรร่วมมือกันใช้ทรัพยากร ท้องถิ่น และแหล่งการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 3. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และจัดทำรายงาน

2.3 การอาชีวศึกษา

2.3.1 ความหมายของอาชีวศึกษา

เกษม วัฒนชัย (2545 : 27) กล่าวว่าไว้ว่า การอาชีวศึกษา คือ แขนงการศึกษาเพื่อนำไปสู่ การมีอาชีพที่มีศักดิ์ศรีพึ่งตนเองได้ ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นได้ด้วย ดังนั้นจึงควรพิจารณาว่าทำอย่างไร หลักระบบอาชีวศึกษาแต่ละสาขาวิชาในขณะนี้ที่เปิดสอนอยู่จึงทันสมัยทันวิชาการ ทันต่อสังคมสมัย ใหม่ที่มีความหลากหลาย มีการพัฒนาอาจารย์ที่มีอยู่ จัดหาอาจารย์ใหม่ๆ ให้ทันกับความจำเป็น พัฒนาหรือจัดหาอุปกรณ์ สื่อการเรียน และการฝึกงานให้ทันกับความต้องการของการพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศ เป้าหมายของการศึกษา คือ การเรียนรู้ เรียนเพื่อรู้ เพื่อทำได้ เพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ และเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต

จรวยพร ธรณินทร์ (2539: 53) ได้ให้ความหมายของการอาชีวศึกษาไว้ดังนี้ การอาชีวศึกษา คือ การจัดให้ผู้เรียนได้รับความรู้ภาคทฤษฎี และทักษะอื่นที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง และงานอาชีพ

พนม พงษ์ไพบูลย์ (2543 : 65) กล่าวถึงความหมายของการอาชีวศึกษาไว้ว่า อาชีวศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะ มีฝีมือที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ตลอดจนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนา และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านปัญญา ร่างกาย จิตใจ และความสามารถเพื่อประกอบอาชีพการงาน อาชีวศึกษาควรเป็นการศึกษาตลอดชีวิต ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตลอดเวลาไม่มีข้อจำกัดเรื่องวัย กลุ่มเป้าหมายควรเป็นทุกคนที่สนใจมุ่งเสริมทักษะเพื่อเข้าสู่งานอาชีพ และการงานอาชีพที่หลากหลายก็ยังคงต้องการคนที่มีความกล้าใฝ่ทาง ทักษะและความรู้ ความสามารถที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ระดับเบื้องต้นจนถึงระดับสูงยิ่งขึ้น

สรุปความหมายของการอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะฝีมือ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้

2.3.2 การอาชีวศึกษาในภาพสากล

บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ (2541 :35-51) กล่าวถึงการศึกษาเพื่อมีงานทำ ในหลักการเบื้องต้นหมายถึง การตอบสนองอุปสงค์และอุปทาน (Supply and Demand) ของความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงาน ผู้ที่มีการศึกษาที่ตรงกับงานจะมีโอกาสหางานได้ดีกว่า และยังเป็นบุคคลที่มีความสามารถสร้างผลผลิต (Productivity) และมีความเป็นเอกในการแข่งขัน (Competitiveness) ในเกณฑ์สูงจะหางานได้ง่ายและอยู่ในงานนั้นๆ ได้นาน

การศึกษาเพื่อการมีงานทำนั้น แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. เทคนิคและอาชีวศึกษา (Technical and Vocational Education –TVE) ขอบเขตของการศึกษาขีดเทคนิคและอาชีวศึกษาเป็นสำคัญ โดยหลักการผู้สำเร็จวิชาการสายนี้ยังมีโอกาสอยู่ เพราะอยู่ในทางเลือกสายที่สองที่ขึ้นสู่อุดมศึกษาได้ด้วย การจัดเทคนิคและอาชีวศึกษา หมายถึง เทคนิคศึกษา (Technical Education) ซึ่งมีพื้นฐานองค์ประกอบการเรียนเป็นความรู้ หรือ “วิทยอาชีพ” (Knowledge-Based) ในระดับช่างเทคนิคกับอาชีวศึกษา (Vocational Education) ซึ่งมีพื้นฐานทั้งวิทยอาชีพและ “ทักษะอาชีพ” (Skill-Based) ในระดับช่างฝีมือ เรียกรวมกันเป็น “เทคนิคและอาชีวศึกษา” ตรงกับ Technical and Vocational Education หรือ “TVE” ตามรูปศัพท์ที่ใช้อยู่ในองค์การยูเนสโก และเป็นรูปแบบที่จัดอยู่ในประเทศไทยในปัจจุบัน โดยจัดอยู่ในโรงเรียน/วิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้งของรัฐ และเอกชนที่เรียนเฉพาะในเวลาและสถานที่ ทั้งภาคปกติที่บังคับด้วยอายุ และภาคพิเศษนอกเวลาที่ไม่บังคับอายุเท่าภาคปกติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตั้งแต่กลางทศวรรษ 1970 เป็นต้นมา ระบบการศึกษาในโลกและประเทศต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นสำคัญ มีวิชาต่างๆ ใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย โปรแกรมการเรียนการสอนใหม่ๆ มีมากขึ้น มีระบบช่างฝึกหัดรูปแบบต่างๆ ตลอดจนกระบวนการฝึกอบรมต่างๆ เกิดใหม่ เปลี่ยนรูป และขยายวงออกไปกว้างขวาง ปัญหาที่ตามมา คือ การวัดผลหรือประเมินผล กับวิธีการกำหนดมาตรฐานสากลที่ต้องเคลื่อนไหวอย่างเร่งรีบ อย่างไรก็ตาม การจัดการอาชีวศึกษาในขณะนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยกำลังหันเข้าหาระบบ “วิทอาซิฟ” มากขึ้นทุกที อันสังเกตได้จากการศึกษาต่อสูงขึ้นๆ ของนักศึกษา เพื่อเข้าสู่ปริญญาตรีเป็นเป้าหมายสำคัญ

ปี ค.ศ.1989 ในการประชุมใหญ่สามัญขององค์การยูเนสโก ได้ปรับปรุงข้อกำหนด TVE ต่างๆ ให้ทันสมัยมากขึ้น อย่างไรก็ตามหัวข้อเรื่องการศึกษาเพื่อมีงานทำครั้งนี้ ประเทศอุตสาหกรรมทั้งหลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุโรปจะจัดการด้วยวิธีให้ศึกษา และอบรมวิชาชีพในสถานศึกษา และศูนย์ฝึกอาชีพด้วยวิธีทวิภาคี (Dual System) และ/หรือวิธีที่สถานศึกษาร่วมมือกับอุตสาหกรรมในรูปแบบต่างๆ

เทคนิคและอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่จัดในระบบโรงเรียน/วิทยาลัย จะมีการสัมพันธ์กับหน่วยงานอุตสาหกรรมบ้างก็เฉพาะกรณีมีการฝึกงาน ซึ่งนักศึกษาจะได้เพียงสัมผัสบรรยากาศจริงในโลกของการทำงานบ้าง และไม่มากเท่ากับการฝึกงานแบบทวิภาคีที่จัดอย่างถูกต้อง

จากการศึกษารายงานการจัดฝึกวิชาชีพในประเทศเกาหลีใต้ ไต้หวัน จีน มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย พบว่ากระบวนการฝึกอาชีพแบบทวิภาคีที่ประยุกต์จากต้นฉบับของเยอรมันสามารถให้ช่างเทคโนโลยีที่มีสมรรถนะเสริมสร้างอุตสาหกรรมในเกณฑ์ที่สูงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเกาหลีใต้ และไต้หวัน ทั้งสองประเทศใช้ปรัชญาและวิธีการของเยอรมันจัดฝึกระบบทวิภาคี นอกจากนี้ประเทศเกาหลีใต้ยังทำประกาศของทางราชการรับรองวิทยฐานะ และขีดความสามารถหัวหน้าช่างระดับ Master Mechanics เท่ากับระดับวิศวกรอาวุโสด้วย (คำว่า “ช่างเทคโนโลยี” หมายถึง ช่างชำนาญงานและเป็นช่างเทคนิคที่มีพหุทักษะ)

ด้วยผลสำเร็จของ โปรแกรมทวิภาคีแบบเยอรมันประยุกต์ที่ได้ใช้กันมากในเกาหลีใต้ ไต้หวัน และจีนตอนใต้ นี้ ทำให้เกิดวิสัยทัศน์ว่าประเทศไทยน่าจะปรับปรุงมาใช้บ้าง โดยที่การจัดการศึกษาเทคนิคและอาชีวศึกษาในประเทศไทยได้มีการพัฒนาจากระบบ Formal Education ให้ครอบคลุมเข้าไปในระบบฝึกอาชีพแบบทวิภาคี ซึ่งในการจัดการจะให้กำลังคนที่เป็นพหุทักษะ

ขณะเดียว กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ในกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ก็ทำการฝึกอาชีพด้วยวิธีพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งมีรายงานว่าได้ตกลงร่วมมือกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ที่จะทำการฝึกพหุทักษะยกระดับให้ถึง ปวช. (กศน.1997) จึงทำให้เกิดวิสัยทัศน์ว่าการจัดการศึกษาเพื่อให้มีงานทำมี 2 สาย คือ สายเทคนิคและอาชีวศึกษา (TVE) และสายการฝึกอาชีพเทคโนโลยี (TVT)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การจัดฝึกอาชีพเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา (Technological and Vocational Training TVT) การจัดฝึกอาชีพเทคโนโลยีและอาชีวศึกษานี้ มีองค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วน คือ ด้านแรงงานอาชีพ หรือ “ทักษะอาชีพ” กับอาชีวศึกษา หรือ “วิทยอาชีพ” โดยมีสัดส่วนของทักษะอาชีพมากกว่าวิทยอาชีพ ด้านทักษะอาชีพอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงแรงงาน ซึ่งชัดเจนมากในประเทศญี่ปุ่น และประเทศไทย ในที่นี้จะยกตัวอย่างประเทศที่ใช้ TVT อย่างมีประสิทธิภาพ คือ

2.1 ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ได้มีกฎหมายหลายฉบับที่กำหนดหลักเกณฑ์การฝึกอาชีพไว้ในระดับประเทศ คือ

1) กฎหมายว่าด้วยการฝึกวิชาชีพ กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการและวิทยาศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบหลักการและการประสานงานการฝึกอาชีพทั่วไปในประเทศ กำหนดแม่บทในการทำงานต่างๆ ที่กระทรวงและหน่วยงานอื่น ในลำดับต่อไปถือเป็นนโยบายที่นำไปปฏิบัติ

2) กฎหมายส่งเสริมอาชีวศึกษา 1981 กำหนดกฎเกณฑ์การวางแผน จัดทำสถิติเพื่อการฝึกอาชีพและอาชีวศึกษาและการจัดฝึกอาชีพแห่งชาติ กับกำหนดภารกิจของสถาบันอาชีวศึกษาแห่งชาติ ป้องกันการใช้แรงงานเด็กที่ผิดสภาพ ให้บทบาทป้องกันตามกฎหมายแก่เยาวชนที่กำลังรับการฝึกอาชีพ

เป็นที่น่าสังเกตว่า วิวัฒนาการของระบบทวิภาคีในเยอรมันนั้น เริ่มต้นด้วยการฝึกวิชาชีพในโรงงานนอกระบบการศึกษามาก่อน ต่อมาเมื่อมีกฎหมายเกี่ยวกับเยาวชนและแรงงานเด็กว่าต้องอยู่ในระบบการศึกษากระทั่งอายุ 18 ปีบริบูรณ์ การฝึกอาชีพในโรงงานจึงถูกนำเข้ามาในระบบโรงเรียน

2.2 ประเทศสหราชอาณาจักร ก่อน ค.ศ. 1980 ได้ใช้หลักสูตรอาชีวศึกษาของสถาบัน ซิตีแอนด์กิลด์นครลอนดอน (City & Guilds Institute of London) เป็นหลักสูตรหลัก C&G จัดตั้งโดยพระบรมราชโองการของสมเด็จพระราชินีวิกตอเรีย เป็นสถาบันหลักแห่งหนึ่งที่กำหนดหลักสูตรวิชาชีพต่างๆ พร้อมกับออกข้อสอบไล่ จัดสนามสอบทั่วไปในเครือจักรภพอังกฤษ

ประมาณต้นปี ค.ศ.1980 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเกิดขึ้นมากมาย กระทั่งเป็นการเริ่มยุคอุตสาหกรรมแบบใหม่หลักสูตรวิชาชีพฉบับ C&G แม้ว่าจะยังใช้ได้ด้วยเป็น “ทักษะอาชีพ” แต่ไม่ทันกับวิวัฒนาการวิชาการและเทคโนโลยีใหม่ เพราะจะต้องสอนวิชาใหม่ๆ ที่เป็นพื้นฐานความรู้ “วิทยอาชีพ” ให้แก่เยาวชนในสาขาวิชาชีพมากขึ้น สหราชอาณาจักรแก้ปัญหาเหล่านี้โดยในขั้นแรกได้จัดตั้ง Business and Technology Education Council-BTEC ขึ้นเพื่อสร้างวิชาเสริมดังกล่าวให้กับหลักสูตรทักษะอาชีพของ C&G เกิดเป็นหลักสูตร BTEC ในระดับช่างเทคนิคขึ้นอีกหลายหลักสูตร แต่ก็ยังไม่ทันต่อวิวัฒนาการของการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคใหม่ ดังนั้นในยุคนั้น กระทรวงศึกษาธิการและการจ้างแรงงานของสหราชอาณาจักร จึงได้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่ ที่ไม่ขึ้นต่อกระทรวงใด เป็นองค์กรอิสระ เพื่อรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมาดำเนินการในหน่วยงานที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับเทคนิคและอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม ซึ่งมี 2 หน่วย คือ

1. สภาแห่งชาติ เพื่อวุฒิการศึกษาสาขาอาชีพ มีภารกิจส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรมด้านวิชาชีพ โดยสร้างวุฒิการศึกษาวิชาชีพ (General National Vocational Qualifications – GNVQ) ขึ้น 3 ระดับ หลักสูตร GNVQ นี้ต้องการเสริมวิชาสามัญ วิชาตัวเลขและเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งทั้งหมดเป็นวิชา “วิทยอาชีพ” ให้แก่นักศึกษาที่ศึกษาเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยสร้างโมดูลการเรียนรูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลาย

2. สภาเทคโนโลยีทางการศึกษาแห่งชาติ มีภารกิจสนับสนุนริเริ่มเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อการศึกษาและฝึกอบรม ตลอดจนพัฒนาประเมินผล และส่งเสริมเทคโนโลยีเหล่านั้น

2.3 ประเทศออสเตรเลีย การจัดการศึกษาเป็นระบบสถานศึกษา การจัดฝึกอาชีพเป็นเรื่องยกมาประกอบ และมักแยกจัดคนละทางกับการจัดการศึกษา แต่ในปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนเป็นกระบวนการศึกษาตลอดชีวิต ทำให้ทั้งระบบโรงเรียนและระบบฝึกอาชีพต้องประสมประสานกันมากขึ้น โดยกำหนดกำหนดการศึกษาภาคบังคับไว้ 10 ปี ดังนั้นเทคนิคและอาชีวศึกษาจึงเริ่มในปีที่ 11 สำหรับเยาวชนที่ไม่เรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย

TAFE คือ สถาบันที่จัดระบบเทคนิคและอาชีวศึกษาของออสเตรเลีย ปัจจุบันมีโรงเรียน/วิทยาลัย TAFE ไม่น้อยกว่า 270 แห่ง จัดหลักสูตรสอนวิชาชีพทุกชนิดทุกระดับ ตั้งแต่ระดับเตรียมอาชีพช่างเอกทักษะ ช่างชำนาญงาน ช่างชำนาญงานที่ศึกษาต่อเนื่อง ช่างเทคนิค และมืออาชีพรายปฏิบัติการ

เป้าหมายหลักของ TAFE คือต้องการผลิตกำลังคนที่มีความเป็นเอกในการแข่งขัน (Competency-Based) ให้ได้ทุกระดับ

เพื่อให้การจัดเทคนิค และอาชีวศึกษาถึงประชาชนทุกระดับกว้างขวางมากขึ้นรัฐบาลออสเตรเลียได้จัดตั้ง “Open” Training Market ขึ้น โดยยอมให้มีผู้แสดงในกิจการได้หลายองค์กร ได้แก่ วิทยาลัย บริษัทและสถานประกอบการในแหล่งสถานที่ต่างๆ ที่ต้องการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนนักธุรกิจ และแม้กระทั่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา

ข้อสังเกตในการปฏิบัติให้สามารถสร้างความเป็นเอก ในการแข่งขันแก่แรงงานได้ดี คือ มาตรการที่รัฐบาลได้กระทำเมื่อประมาณ ค.ศ.1990 คือ

1. ประกาศเป็นนโยบาย และสนับสนุนสร้างระบบฝึกอาชีพที่เน้นสร้างความเป็นเอกในการแข่งขัน (Competency)

2. จัดตั้ง National Training Board

3. จัดตั้งมาตรการรับแรงงานใหม่จากต่างประเทศ โดยจัดตั้ง National Office of Overseas Skills Recognition (NOOSR)

2.4 ประเทศญี่ปุ่น เป็นประเทศที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้กับอุตสาหกรรมต่างๆ มากมาย ดังนั้นการเรียนการสอนเทคนิคอาชีวศึกษาจึงหนักไปทางวิทยอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการประมวลข้อมูลสารสนเทศและการโทรคมนาคม ทำให้การสนเทศต่างๆ ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ญี่ปุ่นรวดเร็วรุดหน้ามาก ทั้งในเรื่องเกษตรกรรม การจัดการข้อมูลสนเทศที่ส่งเสริมการขายและการจัดส่งสินค้าโดยรวดเร็วอย่างยิ่ง

บริษัทโรงงานอุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่นเจริญรุดหน้ามาก ด้านวิศวกรรมไฟฟ้าควบกับเครื่องกลหรือวิศวกรรมเมคาทรอนิกส์ ซึ่งใช้มากในโรงงานอัตโนมัติ(Factory Automation หรือ FA) วิชาสาขานี้เป็นสาขาที่มีความต้องการกำลังคนในระดับสูงของประเทศญี่ปุ่นที่เดียว ผู้เรียนจะต้องเรียนทั้งไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องกล และเทคโนโลยีสารสนเทศประสมกัน และเป็นวิชาสายวิทย์อาชีพระดับสูงมาก ประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้นำในเรื่องเทคโนโลยีสาขานี้ และได้ นำ Know-how สร้างนวัตกรรมทางเทคนิคและอาชีวศึกษาได้ลึกซึ้งและมากมาย

ยังมีวิชาใหม่ๆ ที่สำคัญหลายวิชาที่ต้องนำมาสอนเป็นนวัตกรรมเทคนิค และอาชีวศึกษา เช่น วิชาเทคโนโลยีการจัดการ เทคโนโลยีการจกระบบงาน สองวิชานี้ใช้มากในธุรกิจ อุตสาหกรรม วิชาไบโอเทคโนโลยี ซึ่งเป็นเทคโนโลยีใหม่ทางเกษตรทั้งพืชบกและสัตว์น้ำ วิชาวัสดุศาสตร์ เช่น โลหะใหม่ๆ และसानอนินทรีย์ที่ใช้งานเทคโนโลยีแพร่หลายมาก เช่น ซิลิกอน เหล่านี้เป็นต้น

เทคโนโลยีใหม่ทั้งหลายที่จะนำเข้ามาสอนในหลักสูตรอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการญี่ปุ่นกับคณะกรรมการจัดการศึกษาของแต่ละเขตจังหวัด (Prefecture) จะต้องร่วมกันจัดหลักสูตรอบรมเสริมสร้างสมรรถนะกับความรู้ใหม่ให้แก่ครูอาจารย์ เป็น โปรแกรมที่เดินหน้าอยู่ตลอดเวลา หน่วยงานที่สร้างบทเรียน บทฝึก คือ สถาบันวิจัยการศึกษา (Institute of Educational Research) ร่วมมือกับวิทยาลัยและบริษัทประกอบการที่สำคัญๆ

2.3.3 การปฏิรูประบบการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545 : 26-29) ได้ให้ความหมายการอาชีวศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติว่า มีเจตนารมณ์ที่จะช่วยให้ประชาชนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อประโยชน์ของบุคคลในการพึ่งพาตนเอง เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรีควบคู่ไปกับการทำประโยชน์ที่ให้เกิดแก่ประเทศชาติ คือส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศที่เน้นความต้องการของผู้ใช้บริการและสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาในยุคของเศรษฐกิจฐานความรู้

ยุทธศาสตร์

1. ระดับนโยบาย

1.1 กำหนดนโยบายมาตรการ เพื่อเพิ่มโอกาสและความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้จบการศึกษาภาคบังคับ หรือผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ประสงค์จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปให้ได้รับการฝึกอบรมวิชาชีพอย่างน้อย 1 อาชีพ เพื่อเพิ่มทักษะก่อนเข้าสู่การทำงาน

1.2 กำหนดนโยบาย และแผนพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา เพื่อผลิตบุคลากรระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือ ช่างเทคนิค นักเทคโนโลยีและนักวิชาชีพ ในภาคการผลิตต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับปริญญาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในภาคการผลิตต่างๆ ตามระบบเศรษฐกิจใหม่ และการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน รวมทั้งกำหนดแนวทางและทำฐานข้อมูลด้านอัตรากำลังและการจ้างงานที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ เพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.3 จัดทำระบบการเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์การทำงาน โดยมีระบบคุณวุฒิวิชาชีพเป็นมาตรฐานกลางในการพัฒนาระบบการเทียบโอน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ทุกคนได้มีโอกาสเรียนรู้เพื่อเพิ่มคุณวุฒิและพัฒนาอาชีพได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

1.4 กำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ซึ่งครอบคลุมถึงกลุ่มผู้ยากไร้ ผู้อยู่ห่างไกลที่เสียเปรียบ ผู้อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ผู้พิการและทุพพลภาพ รวมทั้งผู้ว่างงานต่างๆ ไป

1.5 สนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการต่อเนื่องในลักษณะการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ บริการให้คำแนะนำและการฝึกอาชีพ สนับสนุนให้นำกองทุนหมุนเวียน โดยเฉพาะที่มีอยู่ในระดับตำบลมาเป็นเงินกู้ยืม เพื่อการลงทุนในผลิตภัณฑ์หรือสินค้าชุมชนท้องถิ่นที่มีศักยภาพทั้งในด้านวัตถุดิบ และภูมิปัญญาความรู้ รวมถึงเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโอกาส และช่องทางประกอบอาชีพอิสระแก่ประชาชน

1.6 จัดทำ ปรับปรุง หรือแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

1.7 กำหนดมาตรการที่ชัดเจน รวมถึงน่านโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อให้เอกชนมีส่วนร่วมจัดการศึกษาตามนโยบายที่กำหนดไว้

1.8 ยกย่องคุณค่าของการเรียนสายอาชีพ ด้วยมาตรการต่างๆ รวมถึงยกย่องผู้ที่มีความสามารถพิเศษในสาขาต่างๆ เช่นเดียวกับผู้มีความสามารถพิเศษในสายสามัญ

2.3.4 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2546 : Online) เป็นส่วนราชการของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ถูกแบ่งโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีภารกิจเกี่ยวกับการจัด และส่งเสริม การอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) จัดทำข้อเสนอแนวนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐาน และหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ
- 2) ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
- 3) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากร
- 4) พัฒนาครูและบุคลากรการอาชีวศึกษา
- 5) ส่งเสริมประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐ และเอกชน รวมทั้ง กำหนดหลักเกณฑ์และรูปแบบความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นและสถานประกอบการ
- 6) ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดการอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน
- 7) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ
- 8) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ ดำเนินการตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษามอบหมาย
- 9) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย โดยแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังต่อไปนี้

1. สำนักอำนวยการ
2. สำนักความร่วมมือภาคเอกชน
3. สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา
4. สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา
5. สำนักพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษา
6. สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
7. สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา

ซึ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

สำนักอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการ และงานเลขานุการของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา งานเลขานุการของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประสานราชการ ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป กิจการพิเศษ การประชาสัมพันธ์และงานเผยแพร่การ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพ และงานอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการใด
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. พัฒนาระบบงานและการบริหารงานบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา

3. ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การพัสดุ งานอาคารสถานที่ งบประมาณ
และสินทรัพย์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนดและตรวจสอบมาตรฐาน
อาคารงาน ออกแบบและ ก่อสร้าง รวมทั้งการประสานและส่งเสริมการดำเนินงานของสถานศึกษา

3. ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยและระบบคุณธรรม กฎหมาย นิติกรรม
และสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่ง อาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ใน
อำนาจหน้าที่ของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้อง
หรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักความร่วมมือภาคเอกชน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. พัฒนาระบบ รูปแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับความร่วมมือกับเอกชน
ในการจัดการอาชีวศึกษา รวมทั้งติดตามและประเมินผล

2. ส่งเสริมและสนับสนุนเอกชน และสถานประกอบการให้จัดการอาชีวศึกษา
ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและมาตรฐานการอาชีวศึกษา รวมทั้งการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

3. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการสนับสนุนทรัพยากร และการจัดให้มีกองทุน
อาชีวศึกษา

4. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาองค์กรวิชาชีพ กลุ่มอาชีพ และสมาคมอาชีพ

5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
หรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ดำเนินการเกี่ยวกับการติดตาม และประเมินผลการอาชีวศึกษา ในภาพรวม
ของประเทศ

2. ส่งเสริมและประสานงานการติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษาร่วมกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการบริหาร และการจัดการ
อาชีวศึกษา

4. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
หรือที่ได้รับมอบหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. จัดทำข้อเสนอนโยบาย แผนยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา และเป้าหมายการผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา
2. จัดทำข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสนับสนุนทรัพยากร และงบประมาณเพื่อการอาชีวศึกษา รวมทั้งการติดตามและประเมินผล
3. พัฒนาระบบข้อมูลเครือข่ายสารสนเทศ และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา
4. ดำเนินการเกี่ยวกับงานวิเทศสัมพันธ์ การประสานนโยบายและความร่วมมือทางการอาชีวศึกษากับองค์กรและหน่วยงานในและต่างประเทศ
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. จัดทำและประเมินมาตรฐานครูและบุคลากรการอาชีวศึกษา พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแผนการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรการอาชีวศึกษา
2. ติดตามและประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรการอาชีวศึกษา
3. ในความร่วมมือกับภาครัฐ และเอกชนในการฝึกอบรม และพัฒนาครู บุคลากรการอาชีวศึกษา และครูฝึกในสถานประกอบการด้านอาชีพ
4. วิจัยและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ลดต้นทุนและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตการจัดการอาชีวศึกษา และการผลิตและบริการเครื่องจักรกลและเทคโนโลยี
5. ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน และเครือข่ายข้อมูล เพื่อการพัฒนาครูและบุคลากรการอาชีวศึกษา
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. วิจัยและพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการอาชีวศึกษาทุกระดับ
2. วิจัยและพัฒนามาตรฐานสื่อต้นแบบและนวัตกรรมการอาชีวศึกษา
3. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบมาตรฐาน การแนะแนวการอาชีวศึกษา และอาชีพการกำหนดคุณวุฒิวิชาชีพ มาตรฐานวิชาชีพ การเทียบประสบการณ์และการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ
4. พัฒนาระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพในสถาบันการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีวศึกษา สถานศึกษารวมทั้งระบบการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และการกีฬา
กับการอาชีวศึกษา

5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
หรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา เพื่อ
ประกอบการเสนอแนะนโยบาย แผนงาน โครงการ ความต้องการกำลังคนด้านอาชีวศึกษาและ
ฝึกอบรมวิชาชีพ

2. และพัฒนาเทคโนโลยีการเรียนการสอน และการบริหารจัดการอาชีวศึกษา
ของสถานศึกษา รวมทั้งติดตามและประเมินผล

3. ส่งเสริม ผลิต พัฒนา และเผยแพร่นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ทางการอาชีวศึกษา
และวิชาชีพเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการอาชีวศึกษาและคุณภาพของนักเรียน นักศึกษา

4. รวบรวมการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดทำสารสนเทศงานการวิจัยอาชีวศึกษา

5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่
ได้รับมอบหมาย

แนวทางการดำเนินงานบัญชีปฏิรูป

ได้เร่งดำเนินการปฏิรูปการอาชีวศึกษาตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
ตามนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงศึกษาธิการตามแนวทาง “บัญชีปฏิรูป” ดังนี้

1. ปฏิรูประบบการอาชีวศึกษา

1.1 ให้ความสำคัญความต้องการ (Demand Driven)

1.2 พัฒนาระบบการอาชีวศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

(Learning Organization)

1.3 พัฒนาระบบการอาชีวศึกษาให้เป็นการศึกษาต่อเนื่อง (Lifelong learning)

1.4 พัฒนาระบบอาชีวศึกษาให้เป็นระบบเปิด (Open Entry/Open Exit)

1.5 พัฒนาระบบการเทียบโอนประสบการณ์ (Validation of Experience)

1.6 สร้างความเชื่อมโยง (Articulation)

2. ปฏิรูประบบการเรียนรู้

2.1 จัดระบบการเรียนรู้ในลักษณะสหวิทยาการ (Multidisciplinary)

2.2 สร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ (Solid Knowledge/

Solid Practical)

2.3 ให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ (competency Base)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ขยายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ

(Dual Vocational Training and On-job Training)

2.5 การเรียนรู้ด้วยตัวเอง และการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

(Self-learning/E-learning)

2.6 การจัดทำโครงการหรือโครงการงาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการสร้าง
สมรรถนะในการประกอบอาชีพ

3. ปฏิรูประบบการบริหารจัดการ

3.1 การรวมกลุ่มสถานศึกษา (Clustering)

3.2 การกระจายอำนาจ / มอบอำนาจ (Decentralization)

3.3 การกำหนดความเชี่ยวชาญหรือความเป็นเลิศ (Area of Excellency)

3.4 การสร้างความเข้มแข็งระบบเครือข่ายและความร่วมมือ (Strengthening
Partnership and Networking system)

3.5 การพัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐาน (Standardizing System)

3.6 การพัฒนาระบบ IT

3.7 การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม / เทคโนโลยี (Research and
Development of Technology and Innovation)

4. ปฏิรูประบบครูและบุคลากรทางการศึกษา

4.1 พัฒนามาตรฐานครูและผู้บริหารการอาชีวศึกษา

4.2 แผนงานสร้างความเข้มแข็งในวิชาการและวิชาชีพ

4.3 แผนงานเตรียมความพร้อมเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษา

4.4 ฝึกอบรมพัฒนาและให้การรับรองครูฝึกในสถานประกอบการ

5. ปฏิรูประบบการเงินและทรัพยากร

5.1 การวางแผนระดับพื้นที่ (Area Catchment Planning)

5.2 การวางแผนการใช้ทรัพยากร (Resource Mapping)

5.3 การจัดงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Result-Base Budgeting)

1. ปฏิรูประบบการอาชีวศึกษา

การปฏิรูประบบการอาชีวศึกษาได้กำหนดแนวทางดำเนินการ โดยมุ่งปรับทิศทาง
แนวทาง (Re-orientating) ดังนี้คือ

1.1 ให้ความสำคัญความต้องการ (Demand Driven)

พัฒนาหลักการและจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นความต้องการกำลังคนเป็น
หลัก ทั้งความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการ ทิศทางการพัฒนาประเทศและศักยภาพของ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคคลเป็นสำคัญ มีการปรับหลักสูตรใหม่ทุกระดับ โดยมุ่งเน้นความต้องการกำลังคนในการจ้างงาน และการส่งเสริมอาชีพอิสระ

1.2 พัฒนาระบบการอาชีวศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

สถานศึกษาทุกแห่งต้องพัฒนาระบบงานที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ความต้องการและการถ่ายโยงความรู้ เรียนรู้ความต้องการจากภายนอก เรียนรู้ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร เพื่อการพัฒนาบุคลากร นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.3 พัฒนาระบบการอาชีวศึกษาให้เป็นการศึกษาต่อเนื่อง (Lifelong Learning)

ขยายฐานการพัฒนากำลังคนให้กว้างขวางโดยไม่มีข้อจำกัดครอบคลุมประชากรทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับชั้น ปรับระบบการจัดการอาชีวศึกษาให้เป็นการศึกษาต่อเนื่อง ระดมทรัพยากรด้านการอาชีวศึกษา เพื่อสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของกำลังคนในประเทศ ด้วยรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายสะดวกต่อการเข้าถึงบริการมากที่สุดให้บุคคลที่ทำงานแล้ว หรืออยู่นอกระบบการศึกษา ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ พัฒนาทักษะอาชีพได้อย่างต่อเนื่อง

1.4 พัฒนาระบบอาชีวศึกษาให้เป็นระบบเปิด (Open Entry/Open Exit)

ขยายโอกาสการศึกษาวิชาชีพให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่กว้างขวาง สร้างความยืดหยุ่น บุคคลสามารถเข้าเรียนหรือหยุดเรียนได้ตามความจำเป็น โดยนําระบบโมดูล (Module) มาใช้ในการเรียนการสอน

1.5 พัฒนาระบบการเทียบโอนประสบการณ์ (Validation of Experience)

สร้างระบบการเทียบประสบการณ์ เพื่อยกระดับคุณค่าของผู้มีทักษะอาชีพ เพื่อเชื่อมโยงระหว่างวุฒิการศึกษากับอาชีพเป็นการสะสมหน่วยการเรียนรู้สำหรับการศึกษาต่อเพิ่มเติมเพื่อรับคุณวุฒิวิชาชีพ (Validation Qualification)

1.6 สร้างความเชื่อมโยง (Articulation)

จัดระบบหลักสูตรการเรียนการสอน การศึกษาวิชาชีพให้มีความเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับและประเภทต่างๆ เพื่อการสร้างคุณภาพมาตรฐาน และการถ่ายโยงคุณวุฒิ

2. ปฏิรูประบบการเรียนรู้

เพื่อให้การเรียนรู้วิชาชีพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ปรับระบบการเรียนรู้ โดยใช้หลักการสำคัญ ดังนี้

2.1 การจัดระบบการเรียนรู้ในลักษณะสหวิทยาการ (Multidisciplinary)

การเรียนรู้วิชาชีพและเทคโนโลยีจำเป็นต้องสร้างความเชื่อมโยงระหว่างศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องมาใช้กับวิชาชีพหลักที่เรียนและประยุกต์ให้ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาอาชีพได้อย่างหลากหลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การสร้างความแข็งแกร่งทั้งทวิภาคีและปฏิบัติ (Solid Knowledge/ Solid Practical)

จัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการภาคทฤษฎีและปฏิบัติเข้าด้วยกัน ไม่มีการแยกทฤษฎีและปฏิบัติจากกันอย่างสิ้นเชิง เพื่อให้มีการสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติด้วยการเชื่อมโยงและประยุกต์สู่การปฏิบัติการปฏิบัติงานอาชีพจริง

2.3 การให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ (Competency Base)

การเรียนรู้การสอนอาชีวศึกษาทุกระดับ และประเภทวิชาปฏิรูปโดยจัดให้มีการเรียนรู้โดยใช้สมรรถนะ หรือสามารถในการปฏิบัติงานเป็นฐาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผู้เรียนรู้และฝึกทักษะจนเกิดสมรรถนะ(Competency Standard)ของแต่ละอาชีพเป็นสำคัญ

2.4 การขยายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ (Dual Vocational Training และ On-the Job Training)

การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง เป็นหัวใจสำคัญของอาชีวศึกษา ดังนั้นการเร่งประชาสัมพันธ์ ผนึกความร่วมมือจากภาคเอกชน เพื่อขยายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการส่งเสริมการฝึกปฏิบัติงานจริงเป็นกลไกสำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้วิชาชีพ

2.5 การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (Self-learning on / E-learning)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ให้สนับสนุนสถานศึกษาทุกแห่ง จัดสถานที่สำหรับการส่งเสริมการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง และการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง ในทุกสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนสื่อการเรียนรู้การสอนทางเครือข่าย ICT ในรูปE-Learning

2.6 การจัดทำโครงการหรือโครงการงานเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการสร้างสมรรถนะในการประกอบอาชีพ นักเรียน นักศึกษาทุกคน จะต้องจัดทำโครงการ หรือโครงการงาน ด้วยการบูรณาการความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ความชำนาญ สร้างชิ้นงานเพื่อจัดสมรรถนะในการประกอบอาชีพ ก่อนจบการศึกษาทุกหลักสูตร

3. ปฏิรูประบบบริหารจัดการ

การอาชีวศึกษาได้ดำเนินการปฏิรูประบบบริหารจัดการ (Re – organizing) โดยใช้แนวทางการดำเนินการดังนี้

3.1 การรวมกลุ่มสถานศึกษา (Clustering)

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการรวมกลุ่มสถานศึกษาทั้งหมดในสังกัด 412 แห่ง เป็น 28 กลุ่ม หรือ 28 สถาบันอาชีวศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.1 เพื่อให้มีการผนึกกำลังกันสร้างความเข้มแข็งให้การอาชีวศึกษาด้วยการประสานงานการใช้ทรัพยากรและการถือภูมิด้านวิชาการ

3.1.2 เพื่อสร้างคุณภาพมาตรฐานให้สอดคล้องกับมาตรฐานความต้องการของกำลังคน

3.1.3 เพื่อสามารถระดมทรัพยากรผลิตกำลังคนสาขาวิชาใหม่ที่เป็นที่ต้องการของพื้นที่

3.1.4 เพื่อสร้างระบบบริหารจัดการ ที่เข้มแข็งพร้อมในการประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานผู้ประกอบการ องค์กรวิชาชีพ กลุ่มอาชีพ ในพื้นที่

3.1.5 เพื่อขยายการบริการอาชีวศึกษาครอบคลุมศาสตร์ที่จำเป็นในการพัฒนาอาชีพ และ และสนองความต้องการ ในการ Top-up technology แก่ท้องถิ่นและชุมชน ได้กว้างขวางขึ้น

3.1.6 เพื่อการปรับเปลี่ยนการลงทุนด้านอาชีวศึกษาไปสู่ผลตอบแทนที่มีมูลค่าไม่น้อยกว่าไปสู่ผลตอบแทนที่มีมูลค่ามากกว่า (More for More Value)

3.2 การกระจายอำนาจ/มอบอำนาจ (Decentralization)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและการปฏิรูปการศึกษาาระบบราชการ โดยการกระจายอำนาจ/มอบอำนาจให้สถาบันการอาชีวศึกษา 28 แห่ง เท่าที่กฎหมายเอื้ออำนวย ในช่วงระหว่างรอกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมอบอำนาจด้านการบริหารงานทั่วไป การบริหาร การบริหารงานวิชาการ และการบริหารคน รวม 11 เรื่อง เพื่อให้มีการทำงานร่วมกันในรูปคณะกรรมการของระดับปฏิบัติในพื้นที่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและแก้ปัญหาได้อย่างทันที่

3.3 การกำหนดความเชี่ยวชาญหรือความเป็นเลิศ (Area of Excellence)

เพื่อให้การลงทุนจัดการอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพลดปัญหาความซ้ำซ้อน สิ้นเปลือง ได้มีการกำหนดให้มีการวิเคราะห์ศักยภาพศึกษาในแต่ละกลุ่มสถาบันการอาชีวศึกษา (Self Analysis) ศึกษาความต้องการพัฒนาอาชีพของประชาชนในพื้นที่และความต้องการของผู้ประกอบการ เพื่อกำหนด ที่ตั้งเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic position) ในส่วนที่แต่ละสถาบันการอาชีวศึกษาสามารถทำได้ดีที่สุด สอดคล้องกับความต้องการที่สุดเป็น Area of Excellence ที่ชัดเจนเพื่อการสนับสนุนทรัพยากร ที่เป็นรูปธรรมต่อไป

3.4 การสร้างโครงการความเข้มแข็งระบบเครือข่ายและความร่วมมือ (Strengthening Partnership and Networking System)

การบริหารจัดการอาชีวศึกษาปรับเปลี่ยนไปสู่การสร้างระบบความร่วมมือ และเครือข่ายการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้ทุกส่วนในสังคมมีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย แนวดำเนินการ บริหารและจัดการเรียนการสอนวิชาชีพอย่างจริงจัง เพื่อพัฒนาให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสังคม โดยเฉพาะภาคเอกชนผู้ประกอบการ

กลุ่มอาชีพ สมาคมวิชาชีพ มีความรู้สึกเป็นเจ้าของของการอาชีวศึกษา (Sense of ownership) ที่พร้อมจะเข้าร่วมรับผิดชอบ รวมทั้งการนำไปสู่การรับวิทยาลัยเข้าไว้ในอุปถัมภ์ (Adopted School) ซึ่งมีตัวอย่างประสบความสำเร็จแล้วหลายแห่ง เช่นวิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมยานยนต์ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากกลุ่มบริษัท Honda Motor จำกัด เป็นต้น

3.5 การพัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐาน (Standardizing System)

การบริหารจัดการทุกส่วนจะดำเนินการอย่างรอบคอบเป็นระบบ บนพื้นฐานของเป้าหมายด้านคุณภาพมาตรฐานที่กำหนด โดยหลักสูตรจะมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรจากมาตรฐานอาชีพ (Occupational Standard) เพื่อนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานสมรรถนะ (Competency Standard) มาตรฐานสถานศึกษาวิชาชีพ (Vocational Education Standard) และมาตรฐานการศึกษา (Institutional Standard) การส่งเสริมประเมินภายใน (Self - Assessment) เป็นระยะๆ เพื่อเตรียมความพร้อมกับการประเมินภายนอก (External Evaluation) รวมทั้งการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ (Vocational Qualification)

3.6 การพัฒนาระบบ IT

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้เร่งรัดพัฒนาระบบ IT เพื่อการบริหารจัดการ การกำกับดูแล และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเน้นการรายงาน On-line อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและปัจจัยสนับสนุน E-learning ควบคู่ไปด้วย

3.7 การสนับสนุนการวิจัย และพัฒนานวัตกรรม / เทคโนโลยี (Research and Development of Technology and Innovation)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเร่งรัดพัฒนาและสนับสนุนการวิจัยใน 3 ลักษณะสำคัญ

3.7.1 การวิจัยตลาดแรงงานและอาชีพ (Labour market and Occupational Research) เพื่อเป็นการสนับสนุนการพัฒนานโยบายแผนงาน โครงการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา

3.7.2 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (classroom – Action Research) ครูมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในชั้นเรียนที่ปรับให้มีการบูรณาการทฤษฎีและปฏิบัติ การจัดการลักษณะสหวิทยาการ ครูจะต้องดำเนินการวิจัยเพื่อวิธีที่ดีที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จริง การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์แก่ผู้เรียน

3.7.3 การวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี (Research for Development of Innovation and Technology) การเรียนวิชาชีพซึ่งเน้นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติงานจริง ได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจังในการส่งเสริมการคิดค้น สร้างสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรม และเทคโนโลยี ที่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการผลิต บริการ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

4. ปฏิรูประบบครูและบุคลากรทางการศึกษา

เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่สองคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการพัฒนาครูทางการศึกษา ตามยุทธศาสตร์สำคัญในการดำเนินการปฏิรูประบบครู และบุคลากรการอาชีวศึกษาประกอบด้วย

4.1 พัฒนามาตรฐานครูและผู้บริหารการอาชีวศึกษา (Vocational, Education Teachers and Administrators Standards)

4.2 สร้างศักยภาพในวิชาชีพ (Competent Teachers) ด้วยการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติการจริง ด้วยการสร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ เพื่อถ่ายทอดแก่ผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและมีเครือข่ายการทำงานร่วมกับผู้ประกอบการอย่างใกล้ชิด โดยจัดให้มีแผนงานความเข้มแข็งในวิชาการและวิชาชีพ ประกอบด้วยหลักสูตรการจัดฝึกอบรมในการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาทักษะ วิชาชีพ พัฒนางานกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ของกลุ่มวิชาต่าง ๆ การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผล การประกันคุณภาพ การใช้สื่อการเรียนการสอนและการบริหาร งบประมาณ เป็นต้น

4.3 สนับสนุนให้ครูปรับตัวกิจกรรมไปสู่ Learning - Teachers ที่สามารถ UP-load สื่อการสอนและหาความรู้เพิ่มจาก ICT มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง Self - learning โดยได้จัดให้มีแผนงานเตรียมความพร้อมเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษา ประกอบไปด้วยงาน/ โครงการ/และกิจกรรมต่างๆ อาทิ เช่น การจัด ประชุม สัมมนา การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปการอาชีวศึกษา การสร้างกิจกรรม การเรียนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอน ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ครูแกนนำโดยครอบคลุมและบุคลากรการศึกษาในสังกัดจำนวน ประมาณ 15,000 คน

4.4 ฝึกอบรมพัฒนาและให้การรับรองครูฝึกในสถานประกอบการ ที่มีบทบาทในการจัดการอาชีวศึกษา

5. ปฏิรูประบบการเงินและการระดมทรัพยากร (Re-Financing and

Re-Mobilizing Resources)

การปฏิรูประบบการเงินและการระดมทรัพยากร สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

5.1 การวางแผนระดับพื้นที่(Area Catchment Planning)

การรวมกลุ่มสถานศึกษาเป็นรูปแบบสถาบันการอาชีวศึกษาผลให้มีการวางแผนระดับพื้นที่เขตบริการอาชีวศึกษา เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาและสนับสนุนทรัพยากร เป็นไปตามเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการของพื้นที่ ปรับเปลี่ยนถ่ายโอนภาระหน้าที่ การให้บริการตามความต้องการอย่างรวดเร็ว

5.2 การวางแผนการใช้ทรัพยากร(Resource Mapping)

ได้ใช้กลไกการรวมกลุ่มสถานศึกษา หรือ สถาบันการอาชีวศึกษาในการกำหนดการระดมทรัพยากร การสนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อลดปัญหาความสิ้นเปลือง ซ้ำซ้อน และความขาดแคลนในพื้นที่รวมทั้งให้ความสำคัญการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน และสถานประกอบการเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านทรัพยากร และการใช้ประโยชน์ร่วมกัน

5.3 การจัดงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Result Base Budgeting)

ได้ดำเนินการปรับระบบการจัดและบริหารงบประมาณในรูปของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยเน้นการจัดระบบงานที่มุ่งเน้นผลผลิต และผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยให้สถาบันการอาชีวศึกษา หรือกลุ่มวิทยาลัยมีโอกาสดำเนินการ แผนงานโครงการร่วมกัน ประสานงานและการดำเนินงานการใช้จ่ายงบประมาณร่วมมือกัน โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ และการรายงานผลการใช้จ่ายเงินอย่างเคร่งครัด

2.4 การปฏิรูประบบการเรียนรู้

2.4.1 ความหมายของการปฏิรูประบบการเรียนรู้

การปฏิรูประบบการเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงแนวคิดและวิธีการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ จนผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง ได้พัฒนาเต็มศักยภาพ และเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันของทุกฝ่าย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : ข)

การปฏิรูประบบการเรียนรู้ คือ การปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ใหม่ จากการเอาวิชาเป็นตัวตั้ง ไปสู่การเอาคนและสถานการณ์จริงเป็นตัวตั้ง ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุด โดยให้เรียนรู้จากประสบการณ์และกิจกรรมจากการฝึกหัด การตั้งคำถาม และการแสวงหาคำตอบ มีการใช้วิธีการประเมินผลผู้เรียนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2545 : 36)

การปฏิรูประบบการเรียนรู้ เป็นหนึ่งในนโยบายปีลูจะปฏิรูปการศึกษาโดยกำหนดให้จัดการศึกษาที่ยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุดในที่นี้จะเสนอการปฏิรูปการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ และการอาชีวศึกษา

2.4.2 การปฏิรูประบบการเรียนรู้ ของกระทรวงศึกษาธิการ

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ มีความสมดุลทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม มีความรู้ทั้งในด้านวิชาการ ด้านงาน และด้านชีวิต รักการเรียนรู้ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สาระสำคัญของการปฏิรูประบบการเรียนรู้ที่จะกล่าวถึงในที่นี้ คือ

1. ให้มีการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียน

เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งด้านความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ตลอดจนความสามารถทางสมอง ระดับสติปัญญา ซึ่งส่งผลให้มีการแสดงผลการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงต้องจัดในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกันดังกล่าว

2. เชื่อมโยงหลักสูตร สาระการเรียนรู้ของผู้เรียนตั้งแต่อายุ 0-20 ปี

หลักสูตร หมายถึง กลุ่มวิชา แผนหรือแนวทางในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถจัดการเรียนรู้และประสบการณ์ต่างๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

แนวทางการพัฒนาผู้เรียนตามกรอบแนวคิดของหลักสูตร คือ ให้ผู้เรียนได้มีความรู้ 3 ด้าน คือ ความรู้ด้านวิชาการ (ให้มีทักษะตามศาสตร์ต่างๆ) ความรู้เกี่ยวกับงาน (ทักษะในการทำงาน) และความรู้เกี่ยวกับชีวิต (ทักษะชีวิต) โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมไว้ในความรู้ทุกด้าน

หลักสูตรประกอบด้วย หลักการ (แสดงเจตจำนงหรือเป้าหมายทั่วไปของหลักสูตร) จุดหมาย (ตอบคำถามว่าจะจัดการศึกษาเพื่ออะไร ต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมใดบ้าง : เป็นพลเมืองดี มีอาชีพ รู้จักตนเองและบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีวิจารณ์ญาณในการคิด) โครงสร้าง แนวทาง วิธีการ เนื้อหา อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผู้เรียน

โดยหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการศึกษามี 2 ส่วน คือ หลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรแกนกลาง เป็นหลักสูตรที่กำหนดเพื่อให้ผู้เรียนรู้และตระหนักสิ่งที่แสดงความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อ

หลักสูตรสถานศึกษา เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดเนื้อหาสาระตามกรอบสาระการเรียนรู้ และหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นโดยบูรณาการหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น ที่มีองค์ความรู้ตามสภาพชุมชน สังคม ภูมิปัญญา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ผู้รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรแกนกลาง คือ หน่วยงานส่วนกลาง ผู้รับผิดชอบสถานศึกษา คือ สถานศึกษาทุกแห่ง โดยความร่วมมือจากเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ในการกำหนดหลักสูตร และจัดสาระการเรียนรู้ ควรให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องต่อเนื่องกันในแต่ละระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงระดับอุดมศึกษา และในแต่ละระบบการศึกษาด้วย ผู้เรียนจะได้มีการพัฒนาอย่างเชื่อมโยง และต่อเนื่อง เช่นจบระดับหนึ่งแล้วอาจออกไปประกอบอาชีพ และสามารถเรียนไปพร้อมกับการประกอบอาชีพได้ หากต้องการกลับมาเรียนเพิ่มเติมอีก ให้มีการเทียบโอนผลการเรียน และประสบการณ์ในการทำงานให้ด้วย

3. ปฏิรูปวิธีการเรียนรู้และวิธีการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย

กระบวนการวิจัย หมายถึง กระบวนการค้นหาความจริง หรือการค้นหาคำตอบใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์โดยใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ และให้ข้อมูลถูกต้อง โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ระบุปัญหา

3.2 ศึกษาวิธีแก้ปัญหา ตั้งสมมติฐาน

3.3 ดำเนินการแก้ปัญหาย่างเป็นระบบ (รวบรวมข้อมูลหรือทำการทดลองสรุปผลการทดลองหรือผลการศึกษา)

เดิมเราสอนหนังสือให้แก่ผู้เรียน โดยที่ครูเป็นผู้บอกวิชา ผู้เรียนมีหน้าที่ท่องจำ ทำข้อสอบที่ครูออก ใครจำสิ่งที่ครูบอกได้มากที่สุดคือคนเก่งที่สุด วิธีดังกล่าวใช้ได้ดีในสมัยที่ยังไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลได้รวดเร็วเช่นในปัจจุบัน ความรู้ต่างๆ เคลื่อนไหวได้ช้า ยังมีความเชื่อเรื่องภูติผีโดยไม่ต้องมีการพิสูจน์ แต่ในโลกปัจจุบันหากเรายังใช้วิธีเรียนรู้แบบเดิมประเทศของเรากำลังล้าหลังที่สุด

เราจึงต้องเปลี่ยนพฤติกรรมของครูและนักเรียนในการแสวงหาความรู้โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ (กระบวนการวิจัย) ฝึกกระบวนการคิด การแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม และต้องมีความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการแสวงหาความรู้ เรียกว่า เป็นการใช่วิธีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และนอกจากส่งเสริมการเรียนรู้ในสถานศึกษาแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน สถาบันสังคมอื่นๆ ในการแสวงหาความรู้ รู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่างๆ เพื่อการพัฒนาอีกด้วย

4. ใช้แหล่งการเรียนรู้ทุกรูปแบบ

ความรู้เกิดขึ้นใหม่ทุกวินาที การเรียนรู้ในปัจจุบันผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย จากทั้งครูคน ครูเครื่อง ครูสิ่งของ จากแหล่งความรู้ต่างๆ อาทิ ห้องสมุดประชาชน หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์

การกีฬา และนันทนาการ และภูมิปัญญา การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การที่ได้เรียนรู้จากแหล่งต่างๆ จากผู้คนที่หลากหลาย ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ หรือกระบวนการวิจัย จะทำให้ผู้เรียน และผู้สอนสามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนเข้ากับวิถีชีวิต มีความรักความผูกพันกับท้องถิ่น เห็นคุณค่าและอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมและยังสามารถบูรณาการภูมิปัญญาไทยและสากล เพื่อนำมาปรับใช้กับวิถีไทยได้

5. ประเมินผลจากพัฒนาการของผู้เรียน และใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ

เพื่อให้การประเมินผลเป็นกระบวนการที่เสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนและเป็นกระบวนการที่ครูสามารถใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู การประเมินผลจึงควรให้ความสำคัญกับผลงานความสำเร็จ หรือพัฒนาการที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ สังเกตจากพฤติกรรม ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ควบคู่ไปกับการทดสอบ ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา เพื่อให้มีความสอดคล้อง ต่อเนื่องกันในทุกระดับการศึกษา ในการจัดสรรโอกาสทางการศึกษาต่อ ควรนำผลจากการประเมินที่กล่าวแล้วมาประกอบการพิจารณาด้วย เพื่อให้สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้ต่อเนื่อง เต็มที่ และลดการเรียนพิเศษ การกวดวิชาซึ่งทำลายเวลาในการเรียนรู้ของผู้เรียนมากมาย

6. ใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

โดยนัยแห่งความหมายของ “เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา” หรือ “เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้” นี้ครอบคลุมสื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ เครื่องช่วยคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต โทรสาร โทรศัพท์ และโทรคมนาคมอื่นๆ รวมทั้งแหล่งการเรียนรู้ทั่วไป เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ ฯลฯ ที่จัดเพื่อการศึกษา โดยมุ่งเน้นที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ ปราศจากข้อจำกัดด้านโอกาสสถานที่อยู่ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

2.4.3 การปฏิรูประบบการเรียนรู้ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เพื่อให้การเรียนรู้วิชาชีพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ปรับระบบการเรียนรู้ โดยใช้หลักการสำคัญ ดังนี้

1. การจัดระบบการเรียนรู้ในลักษณะสหวิทยาการ (Multidisciplinary)

ลักษณะของสหวิทยาการ ก็คือ การนำรายวิชาต่างๆ มาหลอมรวมกันให้ไปคู่การนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตการทำงาน เนื่องจากในปัจจุบันการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ไม่สามารถแยกออกจากกัน ในลักษณะปัจเจกรายวิชาได้ ดังนั้นศาสตร์ในแต่ละแขนงวิชาจะต้องมีความเชื่อมต่อกันอย่างชัดเจน ในลักษณะเดียวกันกับการดำเนินธุรกิจที่ควรสามารถประยุกต์ศาสตร์ด้านต่างๆ ให้หลอมรวมกันเป็นผลผลิตได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียนรู้วิชาชีพและเทคโนโลยีจำเป็นต้องสร้างความเชื่อมโยงระหว่างศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องมาใช้กับวิชาชีพหลักที่เรียน และประยุกต์ใช้ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาอาชีพได้อย่างหลากหลาย

2. การสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ (Solid Knowledge/ Solid Practical) จัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการภาคทฤษฎี และปฏิบัติเข้าด้วยกัน ไม่มีการแยก ทฤษฎีและปฏิบัติจากกันอย่างสิ้นเชิง เพื่อให้มีการสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติด้วยการเชื่อมโยงและประยุกต์สู่การปฏิบัติงานอาชีพจริง เพราะการจัดการเรียนการสอนทางด้านอาชีวศึกษาจะต้องปฏิบัติจริงจากสถานการณ์จริง สิ่งแวดล้อมจริง จากบุคคลที่มีความรู้จริง และสังคมจริง เพราะฉะนั้นการพัฒนาฝีมือแรงงานจึงถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต

3. การให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ (Competency Base)

การเรียนรู้การสอนอาชีวศึกษาทุกระดับ และประเภทวิชาปฏิรูปโดยจัดให้มีการเรียนรู้โดยใช้สมรรถนะ หรือสามารถในการปฏิบัติงานเป็นฐาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผู้เรียนรู้ และฝึกทักษะจนเกิดสมรรถนะในอาชีพนั้นๆ การจัดหลักสูตรจึงต้องดำเนินการจากการวิเคราะห์ อาชีพและพัฒนามาตรฐานสมรรถนะ (Competency Standard) ของแต่ละอาชีพเป็นสำคัญ

4. การขยายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ (Dual Vocational Training และ On-the Job Training)

การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง เป็นหัวใจสำคัญของอาชีวศึกษา ดังนั้นการเร่งประชาสัมพันธ์ รมรงค์ความร่วมมือจากภาคเอกชน เพื่อขยายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการส่งเสริมการฝึกปฏิบัติงานจริงเป็นกลไกสำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้วิชาชีพ

การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จึงเป็นการร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการ และวิทยาลัยต่างๆ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อร่วมกันฝึกอาชีพและให้ความรู้แก่นักเรียนในโครงการ โดยนักเรียนจะได้รับการฝึกฝีมือเพื่อเพิ่มทักษะในสถานประกอบการ นอกเหนือจากการเรียนทางทฤษฎีในวิทยาลัย และเมื่อจบการฝึกแล้วสถานประกอบการก็สามารถคัดเลือกนักเรียนในโครงการที่มีคุณภาพเข้าเป็นพนักงานต่อไปได้

5. การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (Self-learning on / E-learning)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ให้สนับสนุนสถานศึกษาทุกแห่ง จัดสถานที่สำหรับการส่งเสริมการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง และการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง ในทุกสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ออนไลน์การสอนทางเครือข่าย ICT ในรูปแบบ E-Learning

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. การจัดทำโครงการหรือโครงการงาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการสร้างสมรรถนะในการประกอบอาชีพ นักเรียน นักศึกษาทุกคน จะต้องจัดทำโครงการ หรือโครงการงานด้วยการบูรณาการความรู้ ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ความชำนาญ สร้างชิ้นงานเพื่อจัดสมรรถนะในการประกอบอาชีพ ก่อนจบการศึกษาทุกหลักสูตร

ผลการดำเนินงานด้านการปฏิรูประบบการเรียนรู้

1. การจัดการเรียนในลักษณะสหวิทยาการ (Multidisciplinary)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดนโยบายให้แต่ละสถานศึกษาจัดแผนการเรียน ให้มีลักษณะเป็นวิทยาการ เนื่องจากในปัจจุบันการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ไม่สามารถแยกออกจากกัน ในลักษณะปัจเจกวิชาได้ เพราะผู้เรียนจะขาดความสามารถในการนำรายวิชาต่างๆ มาหลอมรวมให้ไปสู่การนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตการทำงาน ดังนั้นศาสตร์ในแต่ละแขนงวิชาจะต้องมีความเชื่อมต่อกันอย่างชัดเจน ในลักษณะเดียวกันกับการดำเนินธุรกิจที่ต้องสามารถประยุกต์ศาสตร์ด้านต่างๆ ให้หลอมรวมกันเป็นผลผลิตได้

2. การสร้างความแข็งแกร่งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ (Solid Knowledge / Solid Practical)

การสร้างความแข็งแกร่งให้การเรียนรู้ภาคทฤษฎี และการปฏิบัติ เนื่องจากการอาชีวศึกษาจะต้องเน้นให้คนทำงานประกอบอาชีพ ได้จริง ดังนั้นในกระบวนการเรียนรู้จึงต้องประกอบไปด้วยองค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติอย่างมีความสำคัญเท่าๆ กัน ผู้เรียนต้องมีความรู้สัมพันธ์กับทักษะอาชีพ ทั้งความรู้ด้านวิชาเทคนิคอาชีพ และความรู้ที่เป็นทักษะชีวิต มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสมรรถนะในการทำงาน มีภูมิความรู้ ปฏิบัติได้จริงและเข้าใจชีวิต

3. การพัฒนาเรียนรู้โดยมุ่งสมรรถนะ และการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Competency Based learning และ Dual Vocational Training)

เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยมุ่งสมรรถนะอาชีพเป็นหลัก ได้มีการร่วมมือประสานงานกับสถานประกอบการ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ด้วยการสร้างความเข้มแข็งและขยายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ให้ความสำคัญกับการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งเป็นแนวความคิดใหม่ที่ให้สถานศึกษา และสถานประกอบการร่วมมือกันเตรียมความพร้อมให้แก่เยาวชน โดยสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสอนวิชาภาคบังคับพื้นฐาน ผู้ประกอบการรับผิดชอบในการฝึกอาชีพนักเรียนจากสถานศึกษา และมีสถานะเป็นผู้ฝึกอาชีพ ในระหว่างการฝึกอาชีพในสถานประกอบการด้วยการนำสองวิธีการใช้ในการศึกษานี้ ก่อให้เกิดสิ่งที่ทำทายเป็นมาก คือ ทั้งสองฝ่ายที่เข้าร่วม การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จะต้องมีความเห็นพ้องต้องกัน ในวัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐาน การดำเนินงานมาตรฐาน การตรวจสอบ และการประเมินผลจะต้องมีการวางแผนร่วมกัน เตรียมการ และการควบคุมขั้นตอนในการดำเนิน

เอกสาร การ เพื่อให้บริการวัตถุประสงค์ขั้นต้น สิ่งสำคัญที่สุดของการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี คือการร่วมมือ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มือกัน ได้รับการยอมรับ และการอุทิศตนจากสถานศึกษา ครู สถานประกอบการ นักเรียน และผู้ปกครอง

4. การเรียนรู้ด้วยตนเองและ E-Learning

ในการปฏิบัติการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ปรับบทบาท 5 ประการคือ

1. ได้คิดเองทำเอง ปฏิบัติเอง และสร้างความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
2. มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย กิจกรรม และวิธีการเรียนรู้สามารถเรียนรู้

กับผู้อื่นอย่างมีความสุข

3. มีส่วนร่วมในการประเมินผล

4. เน้นกระบวนการแนวความคิดและการปฏิบัติจริง นำไปใช้ประโยชน์ได้

5. เป็นการเรียนรู้ร่วมกันโดยมีผู้เรียน ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดศูนย์การเรียนรู้ด้วยตัวเอง (Self – Access Learning Center) และการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ครูอาจารย์ใช้ประโยชน์และกระตุ้นให้นักเรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้เช่นกัน โดยให้ความสำคัญการระดมทรัพยากร ICT ในท้องถิ่น

2.5 แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ

2.5.1 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาาระยะ 3 ปี ของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2547-2549)

เพื่อให้การดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการและสนองตอบต่อทิศทาง นโยบาย และเป้าหมายยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ โดยนายปองพล อดิเรกสาร อธิการบดีว่ากระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมระดมความคิดเห็นจากทุกองค์กรภายในของกระทรวงศึกษาธิการตามโครงสร้างใหม่ ประกอบด้วย หน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการใหม่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และทบวงมหาวิทยาลัย ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ระยะ 3 ปี ของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2547 – 2549) ขึ้น (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 9-16)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดระบบการศึกษาให้คนไทยมีโอกาสได้รับการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยกำหนดมาตรการ ไว้ดังนี้

1.1 สร้างกลไกการตรวจสอบความพร้อมพร้อม ความสามารถพิเศษของเด็กตั้งแต่ปฐมวัย และจัดระบบคัดแยกผู้เรียนกลุ่มทั่วไป และกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษเพื่อจัดการศึกษาให้ทั่วถึงเหมาะสมกับความถนัด ความสนใจของผู้เรียน

1.2 จัดสรรค่าใช้จ่ายสมทบเพิ่มเติมจากค่าใช้จ่ายปกติสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ ตามความต้องการพิเศษของแต่ละกลุ่ม และจัดสรรให้แก่สถานศึกษาตามลักษณะที่ตั้งและการกระจาย

1.3 จัดสรรทรัพยากรไปยังสถานศึกษา โดยตรงตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ในลักษณะแบบวงเงินรวม เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารงบประมาณได้อย่างคล่องตัว

1.4 สร้างระบบการติดตาม การส่งต่อ และการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการเทียบโอนผลการเรียน ประสพการณ์ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างการศึกษาระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง

1.5 ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาทางเลือกในรูปแบบที่สนองความต้องการของกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นทางเลือก หรือให้โอกาสในการเข้าถึงการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายอย่างสมบูรณ์ เช่น โรงเรียนในรูปแบบใหม่ โรงเรียนในกำกับของรัฐ โรงเรียนสำหรับเด็กอัจฉริยะ โรงเรียนหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน และการจัดการศึกษาทางไกล เป็นต้น

1.6 ให้ความสำคัญกับการจัดระบบแนะแนว ระบบดูแลผู้เรียนภายในสถานศึกษาทุกระดับ ทั้งด้านการศึกษาต่อ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ

1.7 ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษา สำหรับกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ และการเตรียมความพร้อมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับการถ่ายโอนงานด้านการศึกษาจากภาครัฐ ให้ดำเนินการไปได้อย่างมีคุณภาพ

1.8 ส่งเสริมบทบาทครอบครัว ในการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กปฐมวัย จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมกับบุตรหลาน และเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

1.9 ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในสถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ องค์กรชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคมอื่นๆ โดยส่งเสริมการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับภูมิปัญญาสากลในกระบวนการเรียนรู้

1.10 ปรับปรุงระบบการคัดเลือกเข้าเรียนทุกระดับการศึกษา เพื่อสร้างโอกาสการศึกษาต่อระดับสูงขึ้น ให้แก่ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง

1.11 เพิ่มการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา ตามความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1.12 ส่งเสริมการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี รวมทั้งเพิ่มศักยภาพการวิจัยและพัฒนา โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาสากล เพื่อการสร้างสรรค์นวัตกรรม องค์ความรู้เพื่อการพึ่งตนเอง และการพัฒนาขีดความสามารถในการร่วมมือและการแข่งขันกับต่างประเทศ

1.13 ส่งเสริม สนับสนุน การบริการวิชาการแก่ชุมชน สังคมและการจัดการเรียนรู้ของชุมชนด้วยสหวิทยาการ ในรูปแบบการจัดบริการที่หลากหลาย เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

1.14 ให้บริการด้านวิชาการ สุขอนามัย สุขภาพกาย สุขภาพจิต เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และส่งเสริมการทำนุบำรุงศาสนา และศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริม สนับสนุน ให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพและได้มาตรฐาน โดยกำหนดมาตรการ ไว้ดังนี้

2.1 สนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงหลักสูตร การพัฒนาการเตรียมความพร้อม และสาระการเรียนรู้ของผู้เรียน ตั้งแต่อายุ 0-20 ปี ตลอดจนพัฒนาหลักสูตร และสาระการเรียนรู้ที่สมดุลระหว่างการเรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่น ประเทศ และสากล

2.2 เร่งสานต่อการขยายผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ถึงครูผู้สอนและผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้เขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการพัฒนาสาระหลักสูตรตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 22 วรรค 2 ด้วยการคัดสรรครู ศึกษานิเทศก์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรร่วมจัดทำ

2.3 จัดทำสาระหลักสูตรอาชีวศึกษา ระดับ ปวช. ปวส. ให้เชื่อมโยงกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสายสามัญ เพื่อให้ผู้เรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี หรือการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี และไม่ประสงค์จะเรียนต่อทันที สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้

2.4 ส่งเสริม สนับสนุน ให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงภูมิปัญญาดั้งเดิมกับวิทยาการสมัยใหม่ การเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ ตลอดจนทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการแสวงหาความรู้ อาทิ ภาษาอังกฤษ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาค้นคว้า และการดำรงชีวิต

2.5 เร่งรัดให้มีการทดสอบระดับชาติกับนักเรียนทุกคนของแต่ละช่วงชั้น เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาของประเทศ

2.6 ให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพในทุกระดับการศึกษา และได้แลกเปลี่ยนความรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะตั้งแต่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป

2.7 ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาทุกระดับ/ประเภท ให้ความสำคัญกับการจัดระบบการดูแลผู้เรียน การประกันคุณภาพสถานศึกษา และจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาให้ปลอดภัย เอื้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข เช่น การส่งเสริมดนตรี กีฬา ศิลปวัฒนธรรม การบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

2.8 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาใช้ในการเรียนรู้อย่างคุ้มค่า เพื่อให้ผู้เรียนและประชาชนเข้าถึงบริการการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต อันนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ที่ครบวงจร ทั้งด้านการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นผู้นำทางวิชาการและวิชาชีพ ที่จะสนองปรัชญา แนวคิด และเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา โดยกำหนดมาตรการ ไว้ดังนี้

3.1 ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตครูแนวใหม่ ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพชั้นสูง เน้นในสาขาวิชา และปริมาณที่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้ ด้วยการสรรหาคนดี คนเก่ง เข้ามาเรียน โดยให้ทุนการศึกษาและประกันการมีงานทำ

3.2 เร่งพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ด้วยวิธีการที่เหมาะสม เพื่อรองรับการใช้หลักสูตรใหม่ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา การเข้าถึงและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการวางแผนจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

3.3 พัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางครุศาสตร์ สังคมศาสตร์ทุกภูมิภาค เป็นองค์กรประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนในการผลิต พัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะ

3.4 พัฒนาระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการบริหารงานบุคคล ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ประเมินผลให้หน่วยปฏิบัติใช้อำนาจการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม

3.5 กำหนดระบบเงินเดือน ค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์เกี่ยวกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความสัมพันธ์กับลักษณะงาน และคุณภาพของงาน เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง

3.6 แก้ไขปัญหาขาดแคลนครูและคณาจารย์ ในสถานศึกษาด้วยการปรับปรุงระเบียบสัญญาจ้าง ระยะเวลาการจ้าง ค่าตอบแทนการจ้างและสวัสดิการที่เหมาะสมกับปริมาณงานและความรับผิดชอบในภาพรวมทั้งระบบ

3.7 ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารจัดการ และพัฒนาบุคลากรขององค์กรวิชาชีพและพัฒนาองค์กรเครือข่ายให้มีศักยภาพ สามารถปฏิบัติงานการกำกับ ดูแลการประกอบวิชาชีพ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมีผลสำเร็จเป็นผลดีต่อผู้รับบริการ โดยกำหนดมาตรการ ไว้ดังนี้ ไร้ค้ำ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1 เพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรในการกำหนดนโยบาย แผน มาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากร ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

4.2 สร้างกลไกเพื่อให้องค์กรและสถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการในรูป องค์คณะบุคคล และบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานได้อย่างสมบูรณ์ตามภารกิจ

4.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กรและสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีระบบ บริหารจัดการที่ดี เน้นหลักความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วม ความโปร่งใส หลักนิติธรรม และหลัก คุณธรรม

4.4 ส่งเสริม สนับสนุน การศึกษาค่าใช้จ่ายรายหัว และค่าใช้จ่ายสมทบเพิ่มเติมจากค่าใช้จ่าย ภาครัฐที่รัฐต้องจัดให้กับผู้เรียนและสถานศึกษาในอัตราที่เหมาะสม เพื่อให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน ในการจัดการศึกษา

4.5 สร้างกลไกการระดมทรัพยากรและการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนของสังคม เพื่อการศึกษา รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กรทุกระดับใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

4.6 ให้การช่วยเหลือเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความจำเป็นพิเศษ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน รองรับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางได้

4.7 ส่งเสริม สนับสนุน เครือข่ายในการจัดการศึกษาให้เข้มแข็ง รวมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม

4.8 สนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.5.2 ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ โดยนายอดิษฐ์ โภธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คนปัจจุบัน (พ.ศ.2547-) ได้จัดให้มีการประกาศยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้เข้าใจมีความชัดเจนในทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย ของยุทธศาสตร์อย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพโดยกำหนดงานที่จะต้องทำไว้ 3 ประการ (กระทรวง ศึกษาธิการ. 2547 : 5-24)

1. การสร้างโอกาสทางการศึกษา แบ่งออกเป็น

1.1 การสร้างความเสมอภาคและเพิ่ม โอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

1.1.1 ประกันโอกาสและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา

1.1.2 ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนของสังคม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.2 การส่งเสริมการอาชีวศึกษา ได้แก่

1.2.1 สร้างและส่งเสริมค่านิยมการศึกษาวิชาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.2.2 จัดและขยาย โอกาสการศึกษาวิชาชีพให้กว้างขวางต่อเนื่อง
- 1.2.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคเอกชนลงทุนจัดการอาชีวศึกษา
- 1.3 การส่งเสริมการอุดมศึกษา ได้แก่
 - 1.3.1 สร้างโอกาสการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
 - 1.3.2 จัดตั้งและขยายวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยสู่ภูมิภาค
 - 1.3.3 ผลิดกำลังคนให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ
 - 1.3.4 บริการรักษาพยาบาลเพื่อการศึกษาวิจัย
 - 1.3.5 สร้างความมั่นใจและแรงจูงใจให้เอกชนจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- 1.4 การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ประชาชน ได้แก่
 - 1.4.1 พัฒนาการศึกษาคู่เนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - 1.4.2 บริการทางวิชาการแก่สังคม
2. การพัฒนาการจัดการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น
 - 2.1 การปฏิรูปการเรียนรู้สู่การใช้ความรู้เป็นฐานในการดำรงชีพ ได้แก่
 - 2.1.1 พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและสื่อการเรียน
 - 2.1.2 พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้
 - 2.1.3 ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
 - 2.1.4 พัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้
 - 2.2 การเพิ่มศักยภาพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่
 - 2.2.1 ยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา
 - 2.2.2 พัฒนาระบบบริหารงานบุคคล
 - 2.2.3 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
 - 2.2.4 สร้างและพัฒนาระบบค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ที่เกื้อกูล
 - 2.2.5 พัฒนาคุณภาพชีวิตครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 2.2.6 แก้ปัญหาขาดแคลนครู
 - 2.3 การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ได้แก่
 - 2.3.1 การพัฒนากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ
 - 2.3.2 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา
 - 2.3.3 พัฒนาโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ
 - 2.3.4 พัฒนามหาวิทยาลัยสู่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ
 - 2.3.5 โอนกิจการ โรงเรียนรัฐให้เอกชน (Privatization)
 - 2.3.6 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการ
 - 2.3.7 พัฒนาระบบการวางแผน ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงนโยบายและมาตรการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา โดยไม่另行通知 หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โทร. 02-262-2000

2.3.8 ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกหน่วยงานบริหารราชการตามหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

2.4 การจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา ได้แก่

2.4.1 ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการศึกษา

2.4.2 พัฒนาและยกระดับมาตรฐานสถานศึกษา

3. การเพิ่มมาตรฐานการศึกษาและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ แบ่งออกเป็น

3.1 การพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้ทัดเทียมกับประเทศพัฒนาแล้ว ได้แก่

3.1.1 ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษากับองค์กรภายในประเทศและต่างประเทศ

3.1.2 อุดหนุนทุนศึกษา อบรม ดูงาน ในต่างประเทศ

3.1.3 สร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในการผลิตกำลังคนเพื่อตอบสนองตลาดเฉพาะ

(Niche Market)

3.1.4 แลกเปลี่ยนทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ

3.1.5 แข่งขันทางวิชาการระดับนานาชาติ

3.1.6 ส่งเสริมหลักสูตรนานาชาติ

3.1.7 ผลิตสื่อ ตำราเรียนสองภาษา

3.1.8 ส่งเสริม สนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน

3.1.9 ส่งเสริมความเป็นเลิศ และพัฒนาอัจฉริยภาพ

3.1.10 พัฒนาการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

3.1.11 พัฒนาคณาจารย์ด้านเศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

3.2 การเพิ่มขีดความสามารถในการวิจัยและพัฒนา

3.2.1 พัฒนาและส่งเสริมการวิจัยสู่สากล

3.2.2 สร้างนักวิจัยมืออาชีพ และสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย

3.2.3 ยกระดับการวิจัยรัฐร่วมเอกชนเชิงพาณิชย์

3.2.4 สร้างความเป็นเลิศในศูนย์พัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยต่างๆ

3.3 การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี

3.3.1 พัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้

3.3.2 ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่

3.3.3 พัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น OTOP SMEs สู่มาตรฐานสากล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มังกร กมลวัฒน์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลการดำเนินงานการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนสวนหม่อน และ โรงเรียนพิบูลทอง

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

การเรียนรู้อย่างมีความสุข โรงเรียนแกนนำได้ใช้วิธีดำเนินงานศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล โดยสัมผัสถึงพื้นฐานชีวิต ความเป็นอยู่ อุปสรรคในการเรียน จัดทำทะเบียนไว้แล้วจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ แก้ไขอุปสรรค แล้วเรียนรู้ไปพร้อมกับเด็ก ผลการดำเนินงานทำให้นักเรียนรวมกลุ่มสร้างผลงาน สนุกสนาน เพลิดเพลิน กล้าแสดงความคิดเห็น เห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจความแตกต่าง ด้านปัญหา มีข้อจำกัดทางด้านวิธีการและเวลา ทำให้จัดกิจกรรมไม่ราบรื่น

การเรียนรู้จากการคิดและปฏิบัติจริง โรงเรียนแกนนำใช้วิธีดำเนินงานให้นักเรียนวางแผนการเรียนรู้ของตนเองตามความถนัด ความสนใจจากสิ่งใกล้ตัว จัดกิจกรรมเชื่อมโยงแหล่งความรู้ท้องถิ่น แล้วสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผลการดำเนินงานทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้จริงตามแนวทางการเรียนรู้ นักเรียนมีประสบการณ์ สังคม และเพื่อน ปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ศึกษาหาคำตอบโดยการปฏิบัติจริง ทำโครงการได้ตามความสนใจ ด้านปัญหา มีงบประมาณและแหล่งการเรียนรู้ไม่เพียงพอ

การเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น โรงเรียนแกนนำมีวิธีดำเนินงานจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม จัดกิจกรรมสนทนา อภิปราย ซักถาม สรุปร่วมกันนำเสนอผลงานในกลุ่มใหญ่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการดำเนินงานทำให้นักเรียนสามารถรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ นักเรียนดำเนินงานได้ตามขั้นตอน ขอมรับซึ่งกันและกัน ด้านปัญหา นักเรียนที่เรียนอ่อนมีปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อน ไม่กล้าแสดงออก ข้อเสนอแนะในการแก้ไข ครู ผู้ปกครองสอนเสริมหรือให้ความรู้เพิ่มเติม

การเรียนรู้แบบองค์รวม โรงเรียนแกนนำวางแผนการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าร่วมกับนักเรียน จัดการเรียนรู้เชื่อมโยงวิชาการสัมพันธ์กับท้องถิ่น จัดหาแกนของเรื่องที่จะเรียน ครูสร้างความกลมกลืนต่อเนื่องผลการดำเนินงานทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้บูรณาการ สนุกกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ความร่วมมือและทำได้เอง ด้านปัญหา นักเรียนบางคนไม่สามารถหาความรู้ด้วยตนเอง เสนองานไม่ชัดเจน

การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง โรงเรียนแกนนำจัดกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็น ให้นักเรียนวิเคราะห์ตนเองและหาวิธีการเรียนรู้ที่ตนถนัด ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผน นักเรียนวางแผนการเรียนรู้ที่ตนถนัด วิเคราะห์ผลงานตนเอง หาแนวทางปรับปรุง สรุปองค์ความรู้เป็นแผนที่ความคิดผลการดำเนินงานทำให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์พฤติกรรมกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักเรียนได้วิจารณ์ผลงานตนเอง มีเครื่องมือแสวงหาความรู้เป็นของตนเอง ด้านปัญหา นักเรียนบางคนไม่กล้านำเสนอตามวิธีการของตน

สุนทร สีหามู (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนต้นแบบของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น สรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนต้นแบบการประเมินการดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนต้นแบบผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับ "มาก" และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วก็พบว่าอยู่ในระดับ "มาก" ทุกด้าน เช่นกัน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ผลการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงาน และปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินงาน

2. สภาพแวดล้อมทั่วไปในการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนต้นแบบ โดยภาพรวมทั้ง 11 รายการ อยู่ในระดับ "เหมาะสมมาก" เมื่อพิจารณาแต่ละรายการก็พบว่าอยู่ในระดับ "เหมาะสมมาก" ยกเว้นเรื่องในชุมชนมีแหล่งวิชาการสำหรับนักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ "น้อย"

3. ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนต้นแบบ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านมีความเพียงพออยู่ในระดับ "มาก" และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ก็พบว่า 3 ด้านแรกมีความเพียงพออยู่ในระดับ "มาก" เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านบุคลากร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ปัจจัยด้านอำนวยความสะดวก ส่วนด้านงบประมาณมีความเพียงพออยู่ในระดับ "น้อย"

4. ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนต้นแบบโดยภาพรวมทั้ง 5 ด้านปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านก็ พบว่าปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" ทุกด้านเช่นกัน

5. ผลการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ใน โรงเรียน ต้นแบบ โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับ "มาก" และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านก็พบว่า ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับ "มาก" เช่นกัน โดยเรียงตามลำดับดังนี้ การเรียนร่วมกับบุคคลอื่น การเรียนรู้อย่างมีความสุข การเรียนรู้แบบองค์รวม : องค์รวมแห่งการเรียนรู้ การเรียนรู้จากการคิดและปฏิบัติจริง และการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง

สุคเขต ฉาใจ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำผลงานวิจัยของฝ่ายวิชาการ โรงเรียนเทพนารี แผนกประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเรื่อง สรุปผลรายงานการวิจัยผลการดำเนินงานโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้

สรุปผลวิจัยได้ดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ครูมีความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เรื่องโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูได้พัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง ส่วนความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา ได้แก่ รายการโรงเรียนปลอดจากปัญหาเกี่ยวกับการเล่นพนัน การข่มขู่ หรือการติดยา/สารเสพติด ฯลฯ ของนักเรียน ส่วนของรายการที่ครูมีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีน้ำดื่ม น้ำใช้ อาหาร ที่สะอาด ถูกอนามัย ส่วนความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำรองลงมา ได้แก่ รายการโรงเรียนใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้

ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูมีความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รายการยอมรับความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่น และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุข ส่วนความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกวิชา มีการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น ในส่วนของรายการที่ครูมีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ รายการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สถานประกอบการ/ชุมชน/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ส่วนความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำรองลงมา ได้แก่ รายการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากของจริง สถานที่จริง และประสบการณ์จริง

ผลการสำรวจการวิจัยผลการดำเนินงานของโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเทพนารี แผนกประถมศึกษา โดยดำเนินการแจกแบบสอบถาม 250 ชุด ให้นักเรียนที่มีเลขที่ตรงกับกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้น ดำเนินการกรอกแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามกลับคืน 234 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.60 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่า

1. นักเรียนมีความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รายการชอบทำงานร่วมกับเพื่อนๆ เป็นกลุ่ม ส่วนความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ได้แก่ รายการชอบไปโรงเรียน ในส่วนของรายการที่นักเรียนมีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ รายการสนใจและชอบอ่านหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน ส่วนความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำรองลงมา ได้แก่ รายการกล้าแสดงออก เช่น เสนอความคิดเห็น ตั้งคำถาม

2. นักเรียนมีความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รายการพึงพอใจต่อการสอนของครูในยุคปัจจุบัน ส่วนความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา ได้แก่ รายการครูทุกคนสามารถให้คำปรึกษา และแนะแนวแก่นักเรียนได้ ทั้งเรื่องการเรียนและเรื่องอื่นๆ ในส่วนของรายการที่นักเรียนมีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ รายการครูใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น สื่อจากธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รูปภาพ วิดยู สไลด์ วิดีทัศน์ คอมพิวเตอร์ ส่วนความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำรองลงมา ได้แก่ รายการครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

ผลการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. นักเรียนมีความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รายการโรงเรียนปลอดจากปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด การพนัน การข่มขู่ ฯลฯ ส่วนความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา ได้แก่ รายการโรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมสวยงาม ร่มรื่น สะอาด และมีความเป็นระเบียบ ในส่วนของรายการที่นักเรียนมีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ รายการโรงเรียนมีน้ำดื่ม น้ำใช้ และอาหารที่สะอาดถูกอนามัย ส่วนความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำรองลงมา ได้แก่ รายการโรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้

4. ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รายการโรงเรียนรายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ ส่วนความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา ได้แก่ รายการโรงเรียนปลอดจากปัญหาเกี่ยวกับการเล่นการพนัน การข่มขู่ การติดยาเสพติด/สารเสพติด ฯลฯ ของนักเรียน และรายการกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ได้รับข่าวสารที่โรงเรียนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้ทราบอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของรายการที่ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ รายการโรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของโรงเรียน ส่วนความคิดเห็นในรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำรองลงมา ได้แก่ รายการกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดทำสารระของหลักสูตร เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชน และสังคม

จากผลการวิจัยการดำเนินงาน โรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้ของโรงเรียนเทพนารี เมื่อพิจารณาแบบสอบถามทั้งของครู นักเรียน และผู้ปกครอง พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ถึงมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่าระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยการดำเนินงาน โรงเรียนปฏิรูปของโรงเรียนเทพนารีว่า ประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมาก ซึ่งทางโรงเรียนเทพนารีจะพัฒนาการดำเนินงานการปฏิรูปการเรียนรู้ของโรงเรียนให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

วีระพล อมรปิยะฤกษ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการรับรู้ความเป็นองค์กรเรียนรู้ของครูในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูในสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 มีการรับรู้ความเป็นองค์กรเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบพบว่า ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ การเป็นบุคคลที่รอบรู้ การมีแบบแผนทางความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การคิดอย่างเป็นระบบ และการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

2. ครูในสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ที่สอนประเภทวิชาต่างกัน มีการรับรู้ความเป็นองค์กรเรียนรู้ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ครูที่สอนประเภทวิชาอุตสาหกรรมกับพาณิชยกรรม มีการรับรู้ในองค์ประกอบการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน

เอกสารแนบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เท่านั้น และครูที่สอนประเภทวิชาศิลปกรรมกับไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุตสาหกรรม มีการรับรู้ในองค์ประกอบการคิดอย่างเป็นระบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุมาลี พ่วงคำ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1 มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ การจัดสื่อเพื่อการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. ครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1 มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในภาพรวม ครูที่มีประสบการณ์ทางการสอนต่างกัน มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทางการสอนต่างกัน มีการปฏิบัติในด้านการจัดสื่อเพื่อการเรียนรู้ต่างกัน ส่วนด้านการจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ และด้านประเมินผลการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน

ยุพิน ทองส่งโสม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของครูในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสื่อการเรียนรู้ครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. ครูในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา และโรงเรียนที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีการปฏิบัติด้านการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้และด้านสื่อการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรณูวอล จุจันทร์ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูหมวดวิชาภาษาไทยและหมวดวิชาวิทยาศาสตร์โรงเรียน สหวิทยาเขตกรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนในขั้นเตรียมการ คือ เตรียมตนเองโดยศึกษา วิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม เตรียมแหล่งข้อมูล โดยเตรียมสื่อ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ เตรียมตัวผู้เรียนโดย สสำรวจความพร้อม แบ่งกลุ่มผู้เรียน แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ แจงเกณฑ์การวัดผลประเมินผล และจัดทำแผนการสอนที่มีองค์ประกอบครบถ้วน ขั้นดำเนินการ ครูผู้สอนใช้เทคนิคการจัด การเรียนการสอน โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบคำตอบด้วย ตนเองโดยใช้วิธีการหลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงเป็นกลุ่ม ครูผู้สอนหมวดวิชาภาษา ส่วนครูผู้สอนหมวดวิชาวิทยาศาสตร์เน้นการสอนกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ ครูผู้สอน ได้จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยสอนทั้งในและนอกห้องเรียน นำความรู้ไปใช้ในชีวิต ประจำวันใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและพัฒนาตนเอง

กัญญา กำศิริพิมาน และคณะ (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการในการจัดการศึกษาหลักสูตรทวิภาคี ของกลุ่มสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ภาคเหนือตอนบน พบว่า

ความคิดเห็นของสถานศึกษาที่มีต่อหลักสูตรทวิภาคี ในส่วนที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบ เกี่ยวกับความพร้อมทุกด้าน ได้แก่ ระเบียบการจัดการ การวัดผลประเมินผลบุคลากร การเตรียมการ ของสถานประกอบการ และแนวทางในการจัดการระบบทวิภาคีอยู่ในระดับกลาง

ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อหลักสูตรทวิภาคี ในส่วนที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ เกี่ยวกับความพร้อม ในด้านระเบียบการจัดการการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 2538 อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านระเบียบการวัดผลและประเมินผลการศึกษา การเตรียมบุคลากร การเตรียมการก่อนที่จะดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรทวิภาคี อยู่ในระดับปานกลาง

ความพร้อมในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคเหนือ ตอนบน ในด้านต่างๆ มี 2 ส่วนคือ

ความพร้อมในส่วนของสถานศึกษา ในด้านต่างๆ มีดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านระเบียบ การจัดการ 3) ด้านการเตรียมบุคลากร 4) ด้านการเตรียมการของสถานประกอบการ 5) ด้านแนวทาง ในการจัดการระบบทวิภาคี มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านระเบียบการวัดผลและ ประเมินผลการศึกษาจะมีความพร้อมอยู่ในระดับมากเพียงเรื่องเดียวคือ การศึกษาทำความเข้าใจ เกี่ยวกับบทเฉพาะกาล นอกนั้นจะอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ความพร้อมของสถานประกอบการที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา ภาคเหนือตอนบน ในด้านต่างๆ มีดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรมีความพร้อมอยู่ใน

ระดับปานกลาง 2) ด้านระเบียบการจัดการมีความพร้อมอยู่ในระดับมากจำนวนสามเรื่องคือ เรื่องแรก

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียน โดยไม่นับหน่วยกิต เรื่องที่สามารถศึกษาทำความเข้าใจใน ส่วนของการขออนุญาตเลื่อนการสอบ ส่วนเรื่องอื่นๆ ที่อยู่ในระเบียบการจัดการจะมีความพร้อม อยู่ในระดับปานกลาง 3) ด้านระเบียบการวัดผลประเมินผล มีความพร้อมอยู่ในระดับมากอยู่สอง เรื่องคือศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการโอนผลการเรียน เรื่องที่สองคือทำความเข้าใจเกี่ยวกับการสอบเทียบประสบการณ์หรือสอบเทียบความรู้ ส่วนเรื่องอื่นๆ ที่อยู่ในระเบียบการวัดและ ประเมินผลมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง 4) ด้านการเตรียมการบุคลากรมีความพร้อมอยู่ใน ระดับปานกลาง 5) ด้านการเตรียมการของสถานประกอบการมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน

สภาพปัจจุบันของกลุ่มสถานประกอบการ ที่เข้าร่วมโครงการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคเหนือตอนบน เจ้าของสถานประกอบการและ พนักงานทุกคนเคยรู้จักหลักสูตรทวิภาคี ร่วมมือกันจัดการหลักสูตรทวิภาคี ร่วมมือกันจัดการ หลักสูตรทวิภาคีคืออย่างดี ประเภทวิชาที่สถานประกอบการเปิดสอนและคนนิยมเรียนกันมาเรียงตาม ลำดับดังนี้ 1) สาขาวิชาช่างยนต์ 2) สาขาวิชาการโรงแรม 3) สาขาวิชาพาณิชยกรรม 4) สาขาวิชา ช่างก่อสร้าง 5) สาขาวิชาช่างไฟฟ้าและช่างกลโรงงาน

ความต้องการในการศึกษาหลักสูตรทวิภาคีมี 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มของพนักงานในสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการในการจัดการศึกษา หลักสูตรทวิภาคี ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคเหนือตอนบน เป็นผู้ที่ต้องการศึกษา ในหลักสูตรทวิภาคีถึงร้อยละ 94.2 เป็นเพศชายมากกว่า เพศหญิง มีอายุตั้งแต่ 24 ปีขึ้นไป และ ส่วนมากจะเป็นโสด 5.2 กลุ่มของพนักงานหรือนักเรียนนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการในการ จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี มีผู้ต้องการที่อยากจะเรียนในหลักสูตรทวิภาคีถึงร้อยละ 78.2 เป็น เพศชายมากกว่า เพศหญิง มีอายุตั้งแต่ 24 ปีขึ้นไป ส่วนมากจะเป็นโสดเช่นเดียวกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการปฏิบัติการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 เฉพาะวิทยาลัยการอาชีพ 2 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 6 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 4 แห่ง วิทยาลัยอาชีวศึกษา 3 แห่ง และวิทยาลัยพณิชยการ 4 แห่ง

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 เฉพาะวิทยาลัยการอาชีพ 2 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 6 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 4 แห่ง วิทยาลัยอาชีวศึกษา 3 แห่ง และวิทยาลัยพณิชยการ 4 แห่ง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สํารวจประชากรอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีจำนวน 1,317 คน

2. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ตามตารางของ Krejcie and Morgan (อ้างในบุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 39-40) จำนวน 285 คน

แต่เนื่องด้วยประชากรของวิทยาลัยการอาชีพ มีจำนวนน้อย ซึ่งเมื่อรวมกันแล้ว จะมีทั้งสิ้น 41 คนเท่านั้น เพราะฉะนั้นจำเป็นต้องใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 317 คน

3. สุ่มอาจารย์ตามสัดส่วนของอาจารย์แต่ละประเภทสถานศึกษา ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

สถาบันการอาชีวศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
วิทยาลัยเทคนิค	434	94
วิทยาลัยอาชีวศึกษา	240	52
วิทยาลัยสารพัดช่าง	233	50
วิทยาลัยการอาชีพ	41	41
วิทยาลัยพณิชยการ	369	80
รวม	1,317	317

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ คือ ประเภทของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 6 ด้าน รวม 55 ข้อ

ด้านที่ 1 การจัดระบบการเรียนรู้ในลักษณะสหวิทยาการ จำนวน 9 ข้อ

ด้านที่ 2 การสร้างความแข็งแกร่งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ จำนวน 9 ข้อ

ด้านที่ 3 การให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ จำนวน 10 ข้อ

ด้านที่ 4 การขยายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 8 ข้อ

และการฝึกงานในสถานประกอบการ

ด้านที่ 5 การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 9 ข้อ

ด้านที่ 6 การจัดทำโครงการหรือโครงการ จำนวน 10 ข้อ

โดยมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับของ Likert (อ้างในรวีวรรณ ชินะตระกูล, 2542 : 123-125) ดังนี้

5	หมายถึง	ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก
4	หมายถึง	ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้อยู่ในระดับดี
3	หมายถึง	ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างดี
2	หมายถึง	ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับพอใช้
1	หมายถึง	ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับควรปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบการเรียนรู้
2. รวบรวมเนื้อหา สาระต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เพื่อกำหนดขอบข่าย

และการสร้างแบบสอบถาม

3. ออกแบบสอบถาม ให้สอดคล้องกับประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน และสอดคล้องกับค่านิยมศัพท์เฉพาะ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำ เพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

ในการคำนวณความตรงเชิงเนื้อหา ใช้สูตร IOC และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ≥ 0.50 ไว้ใช้ต่อไป ส่วนข้อที่มีค่า IOC < 0.50 นำมาทำการปรับปรุงแก้ไข

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมคะแนนเป็นรายข้อ

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1. ดร.กฤษณีย์ อุทุมพร	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ดร.คมสร วงษ์รักษา	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. ดร.วีระพันธ์ โชติวณิช	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. ดร.สิริรักษ์ รัชชุสานติ	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
5. ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. นำแบบสอบถาม ที่ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ ประเมินอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) กับอาจารย์ในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (อ้างในบุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

α หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม

k หมายถึง จำนวนข้อแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ หมายถึง ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ได้ผลค่าความเที่ยง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านที่ 1 การจัดการระบบการเรียนรู้ในลักษณะสหวิทยาการ	มีค่าความเที่ยง 0.84
ด้านที่ 2 การสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	มีค่าความเที่ยง 0.96
ด้านที่ 3 การให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ	มีค่าความเที่ยง 0.94
ด้านที่ 4 การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ	มีค่าความเที่ยง 0.96
ด้านที่ 5 การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	มีค่าความเที่ยง 0.97
ด้านที่ 6 การจัดทำโครงการหรือโครงการงาน	มีค่าความเที่ยง 0.95
ในภาพรวมได้ค่าความเที่ยง ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.98	

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. บันทึกขออนุญาตต่อบัณฑิตศึกษา เพื่อให้คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 19 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

2. นำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ในสถานศึกษาจำนวน 19 แห่ง

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 15 มกราคม - 5 กุมภาพันธ์ 2547

4. ส่งแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 317 ฉบับ ได้รับคืน เป็นฉบับสมบูรณ์ 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.53 นำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science for Windows) ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของของอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา ของอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์

เกณฑ์ในการพิจารณาความหมายของค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับความเห็นของ Best ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543:11)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับดี

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างดี

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ประสิทธิภาพการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับพอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับควรปรับปรุง

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{n \times 100}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	n	แทน	ค่าความถี่ที่ต้องการให้เป็นค่าร้อยละ
	N	แทน	ค่าข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 103)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

S.D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
$\sum X^2$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

4. สถิติทดสอบสมมติฐานใช้วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป

$$\text{สูตร } F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

F	หมายถึง	ค่าสถิติ
MS_b	หมายถึง	ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
MS_w	หมายถึง	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม
MS_b	=	$SS_b / (k - 1)$
MS_w	=	$SS_w / (n - k)$
SS_b	หมายถึง	ผลรวมของกำลังสองระหว่างกลุ่ม
SS_w	หมายถึง	ผลรวมของกำลังสองภายในกลุ่ม
$k - 1$	หมายถึง	Degrees of Freedom สำหรับการแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
$n - k$	หมายถึง	Degrees of Freedom สำหรับการแปรปรวนภายในกลุ่ม
k	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
n	หมายถึง	จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อทดสอบสมมติฐาน แล้วพบว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สังกัดต่างกัน มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe'

$$\text{สูตร } S = \sqrt{(k-1)F_{\alpha}(k-1, n-k)} \sqrt{\frac{2 MS_w}{n}}$$

S	หมายถึง	ค่าสถิติ Scheffe
F	หมายถึง	อัตราส่วน F มีระดับความมีนัยสำคัญ α ชั้นความอิสระเป็น $k-1$ และ $n-k$
MS_w	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในกลุ่ม
n	หมายถึง	จำนวนตัวอย่างทั้งหมด
k	หมายถึง	จำนวนกลุ่มทดลอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package Social Sciences for Windows) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของอาจารย์ชำนาญตามประเภทสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ ประเภทของสถานศึกษา ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ และค่าความถี่ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.1 - 4.17

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภท

สถานศึกษา		
ประเภทสถานศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. วิทยาลัยเทคนิค	94	30.72
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	50	16.34
3. วิทยาลัยสารพัดช่าง	50	16.34
4. วิทยาลัยการอาชีพ	32	10.46
5. วิทยาลัยพณิชยการ	80	26.14
รวม	306	100.00

ตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จากวิทยาลัยเทคนิคมีจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 30.72 วิทยาลัยอาชีวศึกษา 50 คน คิดเป็นร้อยละ 16.34 วิทยาลัยสารพัดช่าง 50 คน คิดเป็นร้อยละ 16.34 วิทยาลัยการอาชีพ 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.46 และวิทยาลัยพณิชยการ 80 คน คิดเป็นร้อยละ 26.14

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของ
อาจารย์ รวม 6 ด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์
ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม นำเสนอผล
การวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงาน และลำดับที่ของ ประสิทธิภาพการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน

การปฏิรูปการเรียนรู้	n = 306		ระดับ ประสิทธิภาพ
	\bar{X}	S.D.	
1. การจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ	3.42	0.90	ค่อนข้างดี
2. การสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	3.38	0.94	ค่อนข้างดี
3. การให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ	3.36	0.92	ค่อนข้างดี
4. การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงาน ในสถานประกอบการ	3.56	0.95	ดี
6. การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ	2.94	0.90	ค่อนข้างดี
7. การจัดทำโครงการหรือโครงการงาน	3.16	0.93	ค่อนข้างดี
ค่าเฉลี่ยรวม	3.30	0.92	ค่อนข้างดี

ตารางที่ 4.2 พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิภาพการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X}=3.30$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.94 – 3.56 ระดับการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับค่อนข้างดี 5 ด้าน และระดับดี 1 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ ($\bar{X} = 3.56$) การจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ ($\bar{X} = 3.42$) การสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.38$) การให้ความสำคัญสมรรถนะอาชีพ ($\bar{X} = 3.36$) การจัดทำโครงการหรือโครงการงาน ($\bar{X} = 3.16$) และ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.94$)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ

การจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ	n = 306		ระดับ ประสิทธิผล
	\bar{X}	S.D.	
1 จัดเนื้อหาแบบบูรณาการผสมผสานสาระความรู้ หลายสาขาวิชา	3.29	0.89	ค่อนข้างดี
2 จัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ สมดุลทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา	3.42	0.85	ค่อนข้างดี
3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดทักษะ หลายสาขาวิชา	3.34	0.91	ค่อนข้างดี
4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ และเป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	3.66	0.87	ดี
5 ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.39	0.88	ค่อนข้างดี
6 นำองค์ความรู้ใหม่ๆ มาเป็นเนื้อหาสาระของการจัด การเรียนการสอน	3.33	0.93	ค่อนข้างดี
7 พัฒนาขยายสาขาวิชาหรือองค์ความรู้แต่ละ สาขาวิชาให้กว้างขวางขึ้น	3.28	0.91	ค่อนข้างดี
8 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ สะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งต่างๆ โดยวิธีปฏิบัติ	3.45	0.94	ค่อนข้างดี
9 จัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ สามารถ นำไปใช้ประกอบอาชีพได้	3.64	0.94	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	3.42	0.90	ค่อนข้างดี

ตารางที่ 4.3 พบว่าสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านการจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะ สหวิทยาการ อยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X} = 3.42$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.28 – 3.66 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างดี 7 ข้อ อยู่ในระดับดี 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติได้และเป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมาคือ ข้อ 9 จัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ ($\bar{X} = 3.64$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 7 พัฒนาขยายสาขาวิชาชีพหรือองค์ความรู้แต่ละสาขาวิชาให้กว้างขวางขึ้น ($\bar{X} = 3.28$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการสร้างเสริมความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

การสร้างเสริมความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	n = 306		ระดับ ประสิทธิผล
	\bar{X}	S.D.	
1 การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนการสอน	3.71	0.93	ดี
2 ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ให้สอดคล้องกัน	3.66	0.89	ดี
3 นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	2.91	0.98	ค่อนข้างดี
4 หลอมสาระทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้เกิดความ ต่อเนื่องไปพร้อมๆกัน	3.37	0.93	ค่อนข้างดี
5 จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ภาคทฤษฎี ให้ผู้เรียนสามารถ ค้นคว้าได้อย่างหลากหลาย	3.25	0.94	ค่อนข้างดี
6 การจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	3.36	0.96	ค่อนข้างดี
7 จัดกิจกรรมแบบบูรณาการ ผสมผสานเนื้อหาสาระ การเรียนรู้	3.29	0.95	ค่อนข้างดี
8 จัดกิจกรรมร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียน ได้แสวงหาความรู้ ทักษะ ความชำนาญ	3.38	0.94	ค่อนข้างดี
9 การจัดสถานศึกษาปฏิบัติงานกับแหล่งเรียนรู้ที่ตรงตาม สาขาของผู้เรียน	3.53	0.91	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	3.38	0.94	ค่อนข้างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 พบว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานครมีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ อยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X} = 3.38$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.91 – 3.71 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างดี 6 ข้อ อยู่ในระดับดี 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมาคือ ข้อ 2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกัน ($\bar{X} = 3.66$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 3 นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.91$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ

การให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ		n = 306		ระดับ ประสิทธิผล
		\bar{X}	S.D.	
1	กำหนดมาตรฐานสมรรถนะอาชีพแต่ละสาขาอาชีพ	3.44	0.92	ค่อนข้างดี
2	กำหนดเผยแพร่มาตรฐานให้ครูนำไปปฏิบัติ	3.24	0.94	ค่อนข้างดี
3	จัดเนื้อหาสาระการเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐาน	3.43	0.87	ค่อนข้างดี
4	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐาน	3.42	0.87	ค่อนข้างดี
5	จัดฝึกทักษะภาคปฏิบัติเป็นไปตามมาตรฐาน	3.41	0.90	ค่อนข้างดี
6	จัดระบบควบคุมคุณภาพตามมาตรฐาน	3.22	0.96	ค่อนข้างดี
7	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติอย่างเต็ม ศักยภาพ	3.39	0.94	ค่อนข้างดี
8	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ อย่างต่อเนื่อง	3.30	0.95	ค่อนข้างดี
9	จัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ สามารถนำ ไปใช้ในการศึกษาต่อได้	3.45	0.88	ค่อนข้างดี
10	ประเมินสมรรถนะอาชีพของผู้เรียน	3.23	0.99	ค่อนข้างดี
ค่าเฉลี่ยรวม		3.35	0.92	ค่อนข้างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 พบว่าสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านการให้ความสำคัญการสร้างสรรค์นะ อาชีพ อยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X} = 3.35$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.22 – 3.45 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับค่อนข้างดีทั้ง 10 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 9 จัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้ ($\bar{X} = 3.45$) รองลงมาคือ ข้อ 1 กำหนดมาตรฐาน สมรรถนะอาชีพแต่ละสาขาอาชีพ ($\bar{X} = 3.44$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 6 จัดระบบควบคุม คุณภาพตามมาตรฐาน ($\bar{X} = 3.22$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของประสิทธิผล การปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ

การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงาน ในสถานประกอบการ	n = 306		ระดับ ประสิทธิผล
	\bar{X}	S.D.	
1 มีโครงการทวิภาคีจัดการศึกษาร่วมกับ สถานประกอบการ	3.79	0.98	ดี
2 สถานศึกษาให้ความสำคัญของการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	3.72	0.96	ดี
3 จัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียน ได้ฝึกประสบการณ์ตาม สาขาวิชาที่เรียน	3.60	0.99	ดี
4 สถานประกอบการให้ความร่วมมือในการจัดการ ศึกษาระบบทวิภาคี	3.61	0.94	ดี
5 มีการประชาสัมพันธ์จูงใจให้ผู้เรียนเข้าร่วม โครงการ	3.40	0.93	ค่อนข้างดี
6 ร่วมกับสถานประกอบการในการวัดผล ประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน	3.54	0.92	ดี
7 มีการติดตามประเมินผลการดำเนินการร่วมกันกับ สถานประกอบการ	3.55	0.95	ดี
8 มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอนของ อาจารย์ในสถานศึกษาและสถานประกอบการ	3.26	0.90	ค่อนข้างดี
ค่าเฉลี่ยรวม	3.56	0.95	ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 พบว่าสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.56$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.26 – 3.79 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างดี 2 ข้อ อยู่ในระดับดี 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 มีโครงการทวิภาคีจัดการศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมาคือ ข้อ 2 สถานศึกษาให้ความสำคัญของการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ($\bar{X} = 3.72$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ 8 มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอนของอาจารย์ในสถานศึกษาและสถานประกอบการ ($\bar{X} = 3.26$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

	n = 306		ระดับ ประสิทธิผล
	\bar{X}	S.D.	
1 จัดสื่อที่หลากหลายให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย	3.17	0.93	ค่อนข้างดี
2 การจัดแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถได้เรียนรู้ด้วยตนเองที่หลากหลาย	3.08	0.94	ค่อนข้างดี
3 จัดเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.03	0.90	ค่อนข้างดี
4 สนับสนุนในการจัดหาอุปกรณ์เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	2.97	0.91	ค่อนข้างดี
5 สนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยี	3.07	0.93	ค่อนข้างดี
6 มีการสนับสนุนส่งเสริมการใช้ ICT ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้	3.02	0.91	ค่อนข้างดี
7 อาจารย์ใช้ ICT ในการจัดการเรียนการสอน	2.75	0.85	ค่อนข้างดี
8 ผู้เรียนใช้ ICT ในการทำงานจริง	2.76	0.86	ค่อนข้างดี
9 มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้ ICT	2.57	0.89	ค่อนข้างดี
ค่าเฉลี่ยรวม	2.94	0.90	ค่อนข้างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 พบว่าสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานครมีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X} = 2.94$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.57 – 3.17 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างดี ทั้ง 9 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 จัดสื่อที่หลากหลายให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัชฌาศัย ($\bar{X} = 3.08$) รองลงมาคือ ข้อ 2 การจัดแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถได้เรียนรู้ด้วยตนเองที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.08$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 9 มีการนิเทศติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้ ICT ($\bar{X} = 2.57$)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำโครงการหรือโครงการ

การจัดทำโครงการหรือโครงการ	n = 306		ระดับ ประสิทธิผล
	\bar{X}	S.D.	
1 สนับสนุนให้ผู้เรียนจัดทำโครงการหรือโครงการอย่างเหมาะสม	3.24	0.98	ค่อนข้างดี
2 ให้ผู้เรียนจัดทำโครงการหรือโครงการสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	3.23	0.93	ค่อนข้างดี
3 มีการวางแผนจัดทำโครงการหรือโครงการ	3.25	0.93	ค่อนข้างดี
4 ให้ผู้เรียนได้เลือกเรื่องหรือประเด็นที่จะศึกษาด้วยตนเอง	3.19	0.91	ค่อนข้างดี
5 ให้ผู้เรียนเป็นผู้เลือกวิธีการศึกษาและแหล่งความรู้	3.15	0.88	ค่อนข้างดี
6 ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับผู้อื่น	3.10	0.93	ค่อนข้างดี
7 มีการติดตามนิเทศช่วยเหลือ การจัดทำโครงการหรือโครงการ	3.09	0.96	ค่อนข้างดี
8 มีการประเมินผลโครงการหรือโครงการ	3.08	0.95	ค่อนข้างดี
9 มีการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาโครงการหรือโครงการ	2.96	0.98	ค่อนข้างดี
10 นำผลการประเมินมาพัฒนาการเรียนการสอน	3.30	0.88	ค่อนข้างดี
ค่าเฉลี่ยรวม	3.16	0.93	ค่อนข้างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 พบว่าสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านการจัดทำโครงการหรือโครงการ อยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X} = 3.16$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.96 – 3.30 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับค่อนข้างดีทั้ง 10 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 10 นำผลการประเมินมา พัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.30$) รองลงมาคือ ข้อ 3 มีการวางแผนจัดทำโครงการหรือโครงการ ($\bar{X} = 3.25$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 9 มีการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาโครงการหรือโครงการ ($\bar{X} = 2.96$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับประสิทธิผลของการปฏิบัติการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและทุกด้าน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา

การดำเนินงานด้าน การปฏิบัติการเรียนรู้	วิทยาลัยเทคนิค n = 94			วิทยาลัยอาชีวศึกษา n = 50			วิทยาลัยสารพัดช่าง n = 50			วิทยาลัยการอาชีพ n = 32			วิทยาลัยพณิชยการ n = 80		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
1. การจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะ สหวิทยาการ	3.24	0.55	ค่อนข้างดี	3.61	0.56	ดี	3.37	0.82	ค่อนข้างดี	3.14	0.72	ค่อนข้างดี	3.67	0.69	ดี
2. การสร้างความแข็งแกร่งทั้ง ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	3.21	0.63	ค่อนข้างดี	3.56	0.61	ดี	3.26	0.68	ค่อนข้างดี	3.13	0.67	ค่อนข้างดี	3.65	0.74	ดี
3. การให้ความสำคัญการสร้าง สมรรถนะอาชีพ	3.22	0.68	ค่อนข้างดี	3.52	0.49	ดี	3.03	0.74	ค่อนข้างดี	3.07	0.71	ค่อนข้างดี	3.73	0.74	ดี
4. การเอื้อวิทยาระบบทวิภาคีและ การฝึกงานในสถานประกอบการ	3.28	0.72	ค่อนข้างดี	3.84	0.67	ดี	3.19	0.70	ค่อนข้างดี	3.32	0.68	ค่อนข้างดี	4.03	0.72	ดี
5. การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	2.80	0.79	ค่อนข้างดี	2.94	0.51	ค่อนข้างดี	2.70	0.61	ค่อนข้างดี	2.76	0.62	ค่อนข้างดี	3.30	0.73	ค่อนข้างดี
6. การจัดทำโครงการหรือโครงการ ค่าเฉลี่ยรวม	3.14	0.66	ค่อนข้างดี	3.29	0.72	ค่อนข้างดี	2.67	0.69	ค่อนข้างดี	2.97	0.75	ค่อนข้างดี	3.47	0.76	ค่อนข้างดี
	3.15	0.67	ค่อนข้างดี	3.41	0.61	ค่อนข้างดี	3.01	0.71	ค่อนข้างดี	3.15	0.71	ค่อนข้างดี	3.60	0.73	ดี

ตารางที่ 4.9 พบว่าสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ดังนี้

วิทยาลัยเทคนิค ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X} = 3.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.80 – 3.28 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานด้านการเรียนรู้อยู่ในระดับค่อนข้างดีทั้ง 6 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ ($\bar{X} = 3.28$) รองลงมาคือ การจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ ($\bar{X} = 3.24$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.80$)

วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X} = 3.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.94 – 3.84 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานด้านการเรียนรู้อยู่ในระดับค่อนข้างดี 2 ด้าน อยู่ในระดับดี 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือ การจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ ($\bar{X} = 3.61$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.94$)

วิทยาลัยสารพัดช่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.67 – 3.37 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานด้านการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างดี ทั้ง 6 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ ($\bar{X} = 3.37$) รองลงมาคือ การสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.26$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดทำโครงการหรือโครงงาน ($\bar{X} = 2.67$)

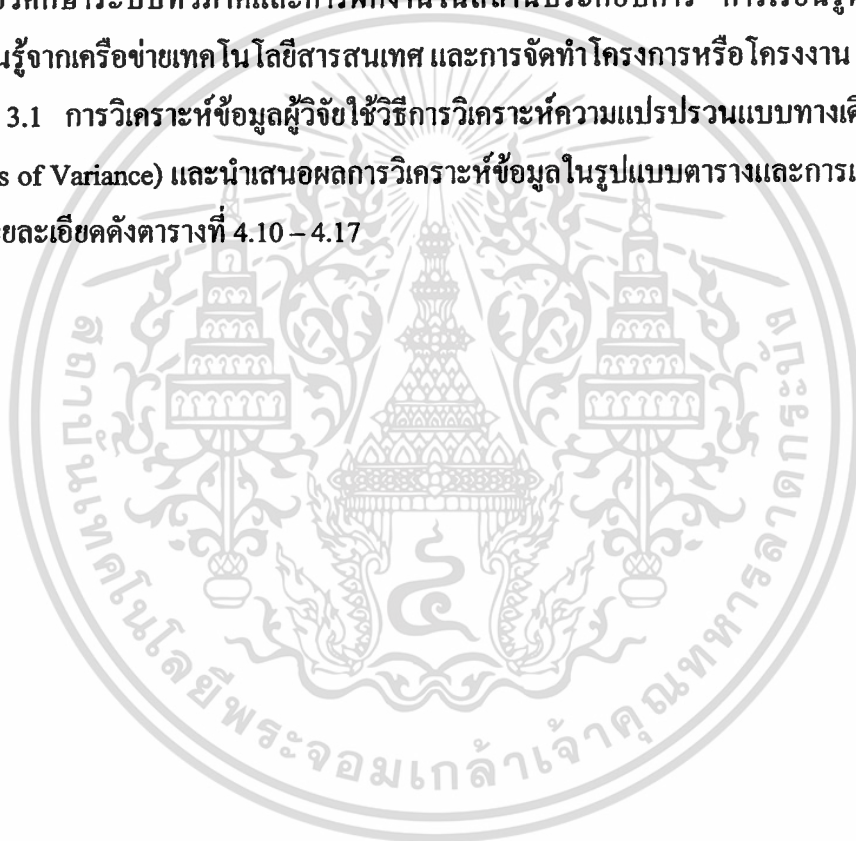
วิทยาลัยการอาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X} = 3.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.76 – 3.32 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานด้านการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างดีทั้ง 6 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ ($\bar{X} = 3.32$) รองลงมาคือ การจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ ($\bar{X} = 3.14$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.76$)

วิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.30 – 4.03 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานด้านการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างดี 2 ด้าน อยู่ในระดับดี 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมาคือ การให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ ($\bar{X} = 3.61$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.30$)

**ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
จำแนกตามประเภทสถานศึกษา**

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม
ประเภทสถานศึกษา แบ่งเป็น 5 สถาบัน ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง
วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยพณิชยการ ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้ การจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ
การสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ
การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ การเรียนรู้ด้วยตนเองและ
การเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดทำโครงการหรือโครงการ

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way
Analysis of Variance) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางและการแปลความหมาย
โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.10 – 4.17

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้
ของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนก
ตามประเภทสถานศึกษา

การปฏิรูปการเรียนรู้	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Prob.
1. การจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะ สหวิทยาการ	ระหว่างกลุ่ม	12.67	4	3.17	7.33*	.000
	ภายในกลุ่ม	130.08	301	0.42		
	รวม	142.75	305			
2. การสร้างความแข็งแกร่งทั้ง ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	12.96	4	3.24	7.06*	.000
	ภายในกลุ่ม	138.02	301	0.45		
	รวม	150.98	305			
3. การให้ความสำคัญการสร้าง สมรรถนะอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	21.51	4	5.38	11.35*	.000
	ภายในกลุ่ม	141.69	301	0.47		
	รวม	163.20	305			
4. การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการฝึกงานใน สถานประกอบการ	ระหว่างกลุ่ม	38.40	4	9.60	19.32*	.000
	ภายในกลุ่ม	149.50	301	0.49		
	รวม	187.90	305			
5. การเรียนรู้ด้วยตนเองและการ เรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยี สารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	15.99	4	3.99	8.27*	.000
	ภายในกลุ่ม	145.41	301	0.48		
	รวม	161.40	305			
6. การจัดทำโครงการหรือ โครงการงาน	ระหว่างกลุ่ม	22.02	4	5.50	10.81*	.000
	ภายในกลุ่ม	153.07	301	0.50		
	รวม	175.09	305			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	20.59	4	5.15	10.69*	.000
	ภายในกลุ่ม	142.96	301	0.47		
	รวม	163.55	305			

* $P < .05$

ตารางที่ 4.10 พบว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สังกัด
ต่างกันมีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของประสิทธิผลด้านการปฏิบัติการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมของรายด้านและประเภทของสถานศึกษา

การดำเนินงานด้าน การปฏิบัติการเรียนรู้	วิทยาลัยเทคนิค n = 94		วิทยาลัยอาชีวศึกษา n = 50		วิทยาลัยสารพัดช่าง n = 50		วิทยาลัยการอาชีพ n = 32		วิทยาลัยพาณิชยกรรม n = 80		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะ สหวิทยาการ	3.24	0.55	3.61	0.56	3.37	0.82	3.14	0.72	3.67	0.69	7.33*
2. การสร้างความแข็งแกร่งทั้ง ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	3.21	0.63	3.56	0.61	3.26	0.68	3.13	0.67	3.65	0.74	7.06*
3. การให้ความสำคัญการสร้าง สมรรถนะอาชีพ	3.22	0.68	3.52	0.49	3.03	0.74	3.07	0.71	3.73	0.74	11.35*
4. การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและ การฝึกงานในสถานประกอบการ	3.28	0.72	3.84	0.67	3.19	0.70	3.32	0.68	4.03	0.72	19.32*
5. การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	2.80	0.79	2.94	0.51	2.70	0.61	2.76	0.62	3.30	0.73	8.27*
6. การจัดทำโครงการหรือโครงการ ค่าเฉลี่ยรวม	3.14	0.66	3.29	0.72	2.67	0.69	2.97	0.75	3.47	0.76	10.81*
	3.15	0.67	3.41	0.61	3.01	0.71	3.15	0.71	3.60	0.73	10.69*

จากตารางที่ 4.11 พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สังกัดต่างกันมีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้าน ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ ด้านการสร้างเสริมความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้านการให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ ด้านการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการจัดทำโครงการหรือโครงการงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3.2 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์หาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดังตารางที่ 4.12-4.17

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของประสิทธิผลด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการจำแนกตามประเภทสถานศึกษา

ประเภทสถานศึกษา	การอาชีพ ($\bar{X}=3.14$)	เทคนิค ($\bar{X}=3.24$)	สารพัดช่าง ($\bar{X}=3.37$)	อาชีวศึกษา ($\bar{X}=3.61$)	พาณิชย์การ ($\bar{X}=3.67$)
การอาชีพ ($\bar{X}=3.14$)	-	.10	.23	.47*	.53*
เทคนิค ($\bar{X}=3.24$)	-	-	.13	.37*	.43*
สารพัดช่าง ($\bar{X}=3.37$)	-	-	-	.24	.30
อาชีวศึกษา ($\bar{X}=3.61$)	-	-	-	-	.06
พาณิชย์การ ($\bar{X}=3.67$)	-	-	-	-	-

* $P < .05$

จากตารางที่ 4.12 พบว่าวิทยาลัยพาณิชย์การ และ วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ แตกต่างจากวิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยเทคนิค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ประสิทธิภาพการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการสร้าง ความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา

ประเภทสถานศึกษา	การอาชีพ ($\bar{X}=3.13$)	เทคนิค ($\bar{X}=3.21$)	สารพัดช่าง ($\bar{X}=3.26$)	อาชีวศึกษา ($\bar{X}=3.56$)	พาณิชย์การ ($\bar{X}=3.65$)
การอาชีพ($\bar{X}=3.13$)	-	.08	.13	.43*	.52*
เทคนิค($\bar{X}=3.21$)	-	-	.05	.35	.44*
สารพัดช่าง($\bar{X}=3.26$)	-	-	-	.30	.39*
อาชีวศึกษา($\bar{X}=3.56$)	-	-	-	-	.09
พาณิชย์การ($\bar{X}=3.65$)	-	-	-	-	-

* P < .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า วิทยาลัยพาณิชย์การ และ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิภาพการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการสร้าง ความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ แตกต่างจากวิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยสารพัดช่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของประสิทธิผลการปฏิรูป การเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการให้ความสำคัญการสร้างสรรค์สมรรถนะอาชีพจำแนกตาม ประเภทสถานศึกษา

ประเภทสถานศึกษา	สารพัดช่าง ($\bar{X}=3.04$)	การอาชีพ ($\bar{X}=3.08$)	เทคนิค ($\bar{X}=3.22$)	อาชีวศึกษา ($\bar{X}=3.52$)	พาณิชย์การ ($\bar{X}=3.73$)
สารพัดช่าง($\bar{X}=3.04$)	-	.04	.18	.48*	.69*
การอาชีพ($\bar{X}=3.08$)	-	-	.14	.44	.65*
เทคนิค($\bar{X}=3.22$)	-	-	-	.30	.51*
อาชีวศึกษา($\bar{X}=3.52$)	-	-	-	-	.21
พาณิชย์การ($\bar{X}=3.37$)	-	-	-	-	-

* $P < .05$

จากตารางที่ 4.14 พบว่า วิทยาลัยพาณิชย์การ และ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านการให้ความสำคัญการสร้างสรรค์สมรรถนะอาชีพ แตกต่างจากวิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยเทคนิค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา

ประเภทสถานศึกษา	สารพัดช่าง ($\bar{X}=3.20$)	เทคนิค ($\bar{X}=3.27$)	การอาชีพ ($\bar{X}=3.32$)	อาชีวศึกษา ($\bar{X}=3.84$)	พาณิชย์การ ($\bar{X}=4.04$)
สารพัดช่าง($\bar{X}=3.20$)	-	.07	.12	.64*	.84*
เทคนิค($\bar{X}=3.27$)	-	-	.05	.57*	.77*
การอาชีพ($\bar{X}=3.32$)	-	-	-	.52*	.72*
อาชีวศึกษา($\bar{X}=3.84$)	-	-	-	-	.20
พาณิชย์การ($\bar{X}=4.04$)	-	-	-	-	-

* $P < .05$

จากตารางที่ 4.15 พบว่าวิทยาลัยพาณิชย์การ และ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ แตกต่างจากวิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยการอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของประสิทธิผลการปฏิรูป การเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา

ประเภทสถานศึกษา	สารพัดช่าง ($\bar{X}=2.70$)	การอาชีพ ($\bar{X}=2.77$)	เทคนิค ($\bar{X}=2.80$)	อาชีวศึกษา ($\bar{X}=2.94$)	พัฒนชกการ ($\bar{X}=3.30$)
สารพัดช่าง($\bar{X}=2.70$)	-	.07	.10	.24	.60*
การอาชีพ($\bar{X}=2.77$)	-	-	.03	.17	.53*
เทคนิค($\bar{X}=2.80$)	-	-	-	.14	.50*
อาชีวศึกษา($\bar{X}=2.94$)	-	-	-	-	.36
พัฒนชกการ($\bar{X}=3.30$)	-	-	-	-	-

* $P < .05$

จากตารางที่ 4.16 พบว่า วิทยาลัยพัฒนชกการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่าง จากวิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยเทคนิค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของประสิทธิผลการปฏิรูป การเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำโครงการหรือโครงการงานจำแนกตามประเภทสถานศึกษา

ประเภทสถานศึกษา	สารพัดช่าง ($\bar{X}=2.67$)	การอาชีพ ($\bar{X}=2.97$)	เทคนิค ($\bar{X}=3.14$)	อาชีวศึกษา ($\bar{X}=3.29$)	พณิชยการ ($\bar{X}=3.48$)
สารพัดช่าง($\bar{X}=2.67$)	-	.30	.47*	.62*	.81*
การอาชีพ($\bar{X}=2.97$)	-	-	.17	.32	.51*
เทคนิค($\bar{X}=3.14$)	-	-	-	.15	.34
อาชีวศึกษา($\bar{X}=3.29$)	-	-	-	-	.19
พณิชยการ($\bar{X}=3.48$)	-	-	-	-	-

* $P < .05$

จากตารางที่ 4.17 พบว่าวิทยาลัยพณิชยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษา และ วิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการจัดทำโครงการหรือโครงการงาน แตกต่างจาก วิทยาลัยสารพัดช่าง และวิทยาลัยการอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1.1 เพื่อศึกษาประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

5.1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

5.1.2 สมมติฐานการวิจัย

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ต่างประเภทกันมีประสิทธิผลของการปฏิรูปการเรียนรู้แตกต่างกัน

5.1.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพ 2 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 6 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 4 แห่ง วิทยาลัยอาชีวศึกษา 3 แห่ง และวิทยาลัยพณิชยการ 4 แห่ง จำนวน 1,317 คน

5.1.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพ 2 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 6 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 4 แห่ง วิทยาลัยอาชีวศึกษา 3 แห่ง และวิทยาลัยพณิชยการ 4 แห่ง จำนวน 285 คน โดยใช้เกณฑ์ตามตารางของ Krejcie and Morgan และสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน แต่เนื่องด้วยประชากรของวิทยาลัยการอาชีพมีจำนวนน้อย ซึ่งเมื่อรวมทั้ง 2 แห่งแล้ว มีทั้งสิ้น 41 คนเท่านั้น จึงใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 317 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ ประเภทสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 6 ด้าน จำนวน 55 ข้อ

5.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำหนังสือขอความร่วมมือไปขออนุญาตเก็บข้อมูลต่อผู้อำนวยการสถาบันการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 317 ฉบับ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับมาจำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.53

5.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1.6.1 การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ จากข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประเภทสถานศึกษา

5.1.6.2 หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม

5.1.6.3 วิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และในกรณีที่พบความแตกต่างนำมาเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe'

5.1.7 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1.7.1 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ การจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ การสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การให้

ความสำคัญการสร้างสรรค์สมรรถนะอาชีพ การจัดทำโครงการหรือโครงการงาน และลำดับสุดท้ายคือ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

1) การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ ในภาพรวม มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ มีโครงการทวิภาคีจัดการศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี รองลงมา สถานศึกษาให้ความสำคัญของการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับดี และ สถานประกอบการให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอนของอาจารย์ในสถานศึกษาและสถานประกอบการ มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี

2) การจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ ในภาพรวม มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติได้และเป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับดี รองลงมาคือ จัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับดี และ ส่งเสริมผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ สะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งต่างๆ โดยวิธีปฏิบัติ มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พัฒนาขยายสาขาวิชาชีพหรือองค์ความรู้แต่ละสาขาวิชาให้กว้างขวางขึ้น มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี

3) การสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในภาพรวม มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับดี รองลงมา ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกัน มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี และการจัดสถานฝึกปฏิบัติงานกับแหล่งเรียนรู้ ที่ตรงตามสาขาของผู้เรียน มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี

4) การให้ความสำคัญการสร้างสรรค์สมรรถนะอาชีพ ในภาพรวม มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ จัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างดี รองลงมา กำหนดมาตรฐานสมรรถนะอาชีพแต่ละสาขาอาชีพ มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างดี และจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ อยู่ในระดับค่อนข้างดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดระบบควบคุมคุณภาพตามมาตรฐาน มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี

5) การจัดทำโครงการหรือโครงการ ในภาพรวม มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ นำผลการประเมินมาพัฒนาการเรียนการสอน มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้อยู่ในระดับค่อนข้างดี รองลงมา มีการวางแผนจัดทำโครงการหรือโครงการ มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้อยู่ในระดับค่อนข้างดี และ สนับสนุนให้ผู้เรียนจัดทำโครงการหรือโครงการอย่างเหมาะสม มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาโครงการหรือโครงการ มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี

6) การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวม มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ จัดสื่อที่หลากหลายให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้อยู่ในระดับค่อนข้างดี รองลงมา การจัดแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถได้เรียนรู้ด้วยตนเองที่หลากหลาย มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้อยู่ในระดับค่อนข้างดี แล สนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้ ICT มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี

5.1.7.2 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ต่างประเภทกัน มีประสิทธิผลของการปฏิรูปการเรียนรู้อันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) ด้านการจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ พบว่า วิทยาลัยพณิชยการ และวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้อันการจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการแตกต่างจากวิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยเทคนิค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ด้านการสร้างเสริมความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ พบว่า วิทยาลัยพณิชยการ และวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้อันการสร้างเสริมความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติแตกต่างจากในวิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยสารพัดช่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ด้านการให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ พบว่าวิทยาลัยพณิชยการ และวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้อันการให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพแตกต่างจากวิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยเทคนิค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) ด้านการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ พบว่า วิทยาลัยพณิชยการ และวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการแตกต่างจากวิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยการอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5) ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า วิทยาลัยพณิชยการ มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างจากวิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยเทคนิค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6) ด้านการจัดทำโครงการหรือโครงการงาน พบว่า วิทยาลัยพณิชยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเทคนิค มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการจัดทำโครงการหรือโครงการงาน แตกต่างจากวิทยาลัยสารพัดช่าง และวิทยาลัยการอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 อภิปรายผล

1. ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ผู้สอน ได้แสดงให้เห็นถึงความตระหนัก ความตื่นตัว ความตั้งใจในการดำเนินการตามภาระหน้าที่ของตนในการปฏิรูปการเรียนรู้ ถึงแม้ในความเป็นจริงในเรื่องของการปฏิรูปการเรียนรู้อาจยังมีความสับสนหรือเข้าใจไม่ตรงกันอยู่บ้างซึ่งเป็นเรื่องปกติของการเปลี่ยนแปลงระยะแรก ๆ หากได้รับการส่งเสริมสนับสนุนอย่างถูกต้องต่อเนื่องและเพียงพอ การปฏิรูปการเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ เผด็จจริง (2545 : 151) พบว่าการจัดกระบวนการเรียนการสอนของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีทัศนคติเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นเรื่องใหม่ที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ มีประสิทธิผลของการปฏิรูปอยู่ในระดับดี อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ และ มีการประสานงานที่ดีกับสถานประกอบการ และให้ความสำคัญกับการจัดหลักสูตรด้านการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีสถานประกอบการ มากกว่า 8,000 แห่งทั่วประเทศ ได้เข้าร่วมมือจัดการศึกษาโปรแกรมทวิภาคี ทั้งในระดับ ปวช. และ ปวส. และจะขยายความร่วมมือจัดในระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการทันทีที่พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษามีผล

บังคับตามกฎหมาย ซึ่งจะเน้นเฉพาะสาขาวิชาชีพที่มีความขาดแคลนสูง ทั้งนี้เพราะการผลิตกำลังไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คนที่มิทักษะฝีมือเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และพร้อมที่จะแข่งขันระหว่างนานาชาติได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยกำหนดให้ผู้เรียนเรียนภาคทฤษฎีในสถานศึกษา และเรียนในสถานการณ์และฝึกภาคปฏิบัติที่สถานประกอบการ (พยุหศักดิ์ จันทรสุนทร. 2546 : 13) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญา คำศิริพิมาน และคณะ (2539 : 115) พบว่าหลักสูตรทวิภาคีไปจัดการศึกษาในสถานประกอบการสภาพความร่วมมือกันระหว่างพนักงานกับเจ้าของสถานประกอบการจะให้ความร่วมมือดี ทั้งนี้เพราะสถานประกอบการส่วนใหญ่จะมองเห็นประโยชน์ที่ได้จากการที่มีนักศึกษาที่เรียนระบบทวิภาคีที่ไม่ได้เป็นพนักงานของบริษัทโดยตรงเข้าไปอยู่ในสถานประกอบการจะถือว่าได้แรงงานเพิ่มขึ้นเป็นส่วนใหญ่ และนอกจากนี้ยังมีพนักงานของสถานประกอบการ โดยตรงที่เข้าร่วมโครงการจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคี ก็มีความคุ้นเคยกันอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีฐานะการเป็นลูกจ้างกับนายจ้างจะเป็นตัวช่วยให้การมอบหมายงานการสั่งงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ในระบบทวิภาคีก็จะได้รับความร่วมมืออยู่ในระดับดี

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือ ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ถึงแม้ว่าจะมีประสิทธิผลของการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี แต่เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยแล้ว จะพบว่ามีค่าเท่ากับ 2.94 เท่านั้น อาจเนื่องมาจาก ชิดจำกัดด้านงบประมาณของประเทศ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่สร้างจุดอ่อนให้แก่ระบบการศึกษาไทยทุกระดับ โดยเฉพาะการอาชีวศึกษาที่ได้รับผลกระทบมากกว่าการศึกษาประเภทอื่นๆ เพราะเป็นการศึกษาที่ต้องลงทุนสูง ต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในการฝึกทักษะที่ทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (พยุหศักดิ์ จันทรสุนทร. 2546 : 11) ซึ่งสภาพปัจจุบันของไอซีที พบว่าสัดส่วนของเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อนักเรียนระดับประถมศึกษา เท่ากับ 1:120 ระดับมัธยมศึกษา เท่ากับ 1:54 และระดับอาชีวศึกษา เท่ากับ 1:23 ส่วนด้านบุคลากร พบว่า ครูอาจารย์ ผู้บริหารและบุคลากรผ่านการเรียนรู้และฝึกอบรมการใช้ เพียงแค่ร้อยละ 50.76 เท่านั้น (รายงานปฏิรูปการศึกษาไทย กุมภาพันธ์ 2547 : 2) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี พ่วงคำ (2546 : 103) พบว่าการจัดปายนิเทศ แนะนำความรู้ตามสถานที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจาก ขั้นตอนการของงบประมาณในการจัดทำมีหลายขั้นตอน บางครั้งไม่ได้รับการพิจารณาจากผู้บริหารของโรงเรียน ทำให้ครูไม่สามารถจัดทำได้มากเท่าที่ควร

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า

1.1 การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ พบว่า มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับดี อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ และมีการประสานงานที่ดีกับสถานประกอบการ และให้ความสำคัญกับการจัดหลักสูตรด้านการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีสถานประกอบการ มากกว่า 8,000 แห่งทั่วประเทศ ได้เข้าร่วมมือจัดการศึกษาโปรแกรมทวิภาคี ทั้งในระดับ ปวช. และ ปวส.

เอกสารนี้เป็นเอกสารหลวงของสภาการศึกษาเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และ จะขยายความร่วมมือจัดในระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการทันทีที่พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษามีผลบังคับตามกฎหมาย ซึ่งจะเน้นเฉพาะสาขาวิชาชีพที่มีความขาดแคลนสูง ทั้งนี้เพราะการผลิตกำลังคนที่มีทักษะฝีมือเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และพร้อมที่จะแข่งขันระหว่างนานาชาติได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยกำหนดให้ผู้เรียนเรียนภาคทฤษฎีในสถานศึกษา และเรียนในสถานการณ และฝึกภาคปฏิบัติที่สถานประกอบการ (พยุงศักดิ์ จันทรสุนทร. 2546 : 13) และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญา กำศิริพิมานและคณะ (2539 : 115) พบว่าหลักสูตรทวิภาคีไปจัดการศึกษาในสถานประกอบการสภาพความร่วมมือกันระหว่างพนักงานกับเจ้าของสถานประกอบการจะให้ความร่วมมือกันดี ทั้งนี้เพราะสถานประกอบการส่วนใหญ่จะมองเห็นประโยชน์ที่ได้จากการที่มีนักศึกษาที่เรียนระบบ ทวิภาคีที่ไม่ได้เป็นพนักงานของบริษัท โดยตรงเข้าไปอยู่ในสถานประกอบการ จะถือว่าได้แรงงานเพิ่มขึ้นเป็นส่วนใหญ่ และนอกจากนี้ ยังมีพนักงานของสถานประกอบการ โดยตรงที่เข้าร่วม โครงการจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคีก็มีความคุ้นเคยกันอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีฐานะการเป็นลูกจ้างกับนายจ้างจะเป็นตัวช่วยให้การมอบหมายงานการสั่งงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในระบบทวิภาคีก็จะได้รับความร่วมมือระดับดี

อันดับสุดท้าย คือ มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอนของอาจารย์ในสถานศึกษาและสถานประกอบการ มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเนื่องมาจากการประเมินผลการเรียนรู้เป็นการหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าในด้านความรู้ ทักษะ มากน้อยเพียงใด และยังเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของอาจารย์ผู้สอน ดังนั้น ในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อาจารย์ผู้สอนจะต้องทำการประเมินผู้เรียนทุกด้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ตัดสินว่าผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้เพียงใด และยังนำผลการเรียนรู้ของผู้เรียน รายงานให้กับ ผู้ปกครอง ตัวผู้เรียน ได้ทราบเพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียน ตามที่ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 2) กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการหนึ่งในการจัดกระบวนการเรียน เพื่อหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าในด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและค่านิยมอันพึงประสงค์จากการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่าง ๆ ซึ่ง จะสะท้อนความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของผู้สอน เป็น ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งผู้เรียน อาจารย์ผู้สอน สถานศึกษาและผู้ปกครองนำไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการสอนให้มีประสิทธิภาพและใช้สำหรับตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านต่างๆ ของผู้เรียน

1.2 การจัดระบบการเรียนรู้ลักษณะสหวิทยาการ พบว่า มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเนื่องจากสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนและเทคนิคการสอนหลายวิธีมาผสมผสานกันหรือเชื่อมโยงกัน โดยเลือกพิจารณาวิธีการสอนที่เหมาะสมกับรายวิชาและผู้เรียน นอกจากสอนวิชาความรู้ตามที่กำหนดในหลักสูตรแล้ว ตามที่ กรมวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของกรมส่งเสริมการศึกษานานาชาติ เมื่อผู้ใดเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการการ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : คำชี้แจง) กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ช่วยถ่ายทอดความรู้ เพิ่มทักษะ สร้างสถานการณ์ การเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาความคิด สื่อการเรียนรู้มีอิทธิพลอย่างมากในการให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถเชื่อมโยงแหล่งความรู้ที่อยู่ใกล้ตัว ผู้เรียนมาสู่การเรียนรู้ได้ในเวลาอันรวดเร็วและไม่จำกัด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้มากที่สุดคือ การจัดให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับดี อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ผู้สอน มีความรู้เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้และเนื้อหาการสอนเป็นอย่างดี อีกทั้งมีความศรัทธาต่อการสอน และผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนมีความสามารถแสวงหาข้อมูลและความรู้ใหม่ ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา มีทักษะคิดวิเคราะห์และการจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรณูนวล จุจันทร์ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูหมวดวิชาภาษาไทยและหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนสหวิทยาเขตหลวงประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเตรียมการ คือเตรียมตนเอง โดยศึกษา วิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม เตรียมแหล่งข้อมูล โดยเตรียมสื่อ แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เตรียมตัวผู้เรียนโดยสำรวจความพร้อม แบ่งกลุ่มผู้เรียน แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ แจกเกณฑ์การวัดผลประเมินผล และจัดทำแผนการสอนที่มีองค์ประกอบครบถ้วนขั้นดำเนินการ ครูผู้สอนใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอน โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบคำตอบด้วยตนเองโดยใช้วิธีการหลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบคำตอบด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการหลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงเป็นกลุ่ม ครูผู้สอนหมวดวิชาภาษาไทยเน้นการใช้กระบวนการเรียนทางภาษา ส่วนครูผู้สอนหมวดวิชาวิทยาศาสตร์เน้นการสอนกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ ครูผู้สอนได้จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยสอนทั้งในและนอกห้องเรียน และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและพัฒนาตนเอง

อันดับสุดท้าย คือ พัฒนาศาสนาวิชาวิชาชีพหรือองค์ความรู้แต่ละสาขาวิชาให้กว้างขวางขึ้น มีประสิทธิผลการปฏิรูป อยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายและให้ความสำคัญ ในการสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์เข้าอบรมพัฒนาความรู้ภายนอกสถานศึกษาด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาขยายสาขาวิชาชีพหรือองค์ความรู้ให้กว้างขวางขึ้น ซึ่ง วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543 : 3) กล่าวว่า การปฏิรูปศึกษาที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาครั้งสำคัญของสังคมไทย การศึกษาทำความเข้าใจและลงมือปฏิบัติตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ เป็นภารกิจสำคัญของครู ผู้บริหารและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการดำเนินการให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 การสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ พบว่า มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการจัดหลักสูตร ที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการ มีการกำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินไว้อย่างชัดเจน มีการปรับรูปแบบการเรียนการสอน และสาระการเรียนรู้ให้บูรณาการภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติงานเข้าด้วยกัน ไม่แยกองค์ความรู้ที่เป็นทฤษฎีและการปฏิบัติออกจากกันอย่างสิ้นเชิง ให้ความสำคัญต่อความรู้ที่เป็นทั้งวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกร มูลสุวรรณ (2542 : 95) เรื่อง การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการประเมินผลผู้บริหารและครู อาจารย์ พบว่า หลักสูตรได้กำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน มีการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ พิจารณาจากผลงานของผู้เรียน การสอบข้อเขียน และประเมินผลขณะที่ผู้เรียนปฏิบัติงาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีประสิทธิผลมากที่สุด คือ การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน อยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก สถานศึกษามีการจัดเนื้อหาสำหรับการเรียนการสอน และพิจารณาในการเลือกศึกษาให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน อีกทั้งเนื้อหาวิชา มีแผนการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน โดยคำนึงถึงโครงสร้างของหลักสูตรเป็นสำคัญ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความพร้อมที่ให้ความร่วมมือส่งเสริม และ สนับสนุนปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 9) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนไม่ว่าจะบูรณาการด้วยรูปแบบใดสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง คือ จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกันโดยทำงานเป็นกลุ่ม จัดการสอนประสบการณ์ตรงให้ผู้เรียน และเน้นการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรมที่ถูกต้องดีงาม

อันดับสุดท้าย คือ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา ได้จัดกิจกรรมการเรียน การสอน ที่เปิดกว้างให้ ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น ได้มีส่วนในการพัฒนา และเสนอหลักสูตรวิชาชีพในสาขาใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้สมัยใหม่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ถึงแม้จะพบว่ามีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี แต่ก็มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 เท่านั้น ก็เนื่องด้วยข้อจำกัดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นของกรุงเทพมหานคร ไม่ใช่สถานศึกษาในส่วนภูมิภาค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี พ่วงคำ (2546 : 110). พบว่า ด้านการจัดสื่อเพื่อการเรียนรู้ ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในเรื่อง นำสื่อการเรียนรู้ออกจากภูมิปัญญา

ท้องถิ่นมาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียน ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนควรมีการสำรวจ จัดหาแหล่งไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียนรู้ในท้องถิ่น และผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดหา ผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้โดยการจัดสรรเงินงบประมาณ มาใช้ในการจัดซื้ออุปกรณ์และเครื่องมือให้ครบตามสาขาวิชาที่เปิดสอน และเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

1.4 การให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ พบว่า มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ผู้สอน และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอเพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในยุคโลกาภิวัตน์ จะต้องเป็นการพัฒนาโดยยึดหลักสมรรถนะ (Competency Based Management : CBM) เพราะ สมรรถนะ หมายถึง กลุ่มของความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนทัศนคติที่จำเป็นในการที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่ ชนะ กลสิถาวร (2544 : 4) ได้เสนอแนวทางอาชีพศึกษาและฝึกอบรมอาชีพ ควรเริ่มจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับชีวิตการทำงาน และการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ผู้เรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประกาศนียบัตรวิชาชีพจนถึงอุดมศึกษา ควรเตรียมเข้าสู่การทำงานในแต่ละอาชีพโดยศึกษาความรู้ทักษะ เจตคติและจรรยาวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต่อการทำงาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีประสิทธิผลมากที่สุด คือ จัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนมีทักษะ สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้ อยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาได้กำหนดหลักสูตรตามนโยบาย และกระบวนการทันสมัยของการอาชีวศึกษา ที่กำหนดให้มีการเปรียบเทียบประสบการณ์วิชาชีพเพื่อเชื่อมโยงกับเครือข่ายการศึกษาทุกระบบ ตามที่ (พวงศักดิ์ จันทรสุนทร 2546 : 13-14) กล่าวว่าผู้เรียนที่มีความต้องการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิวิชาชีพหรือพัฒนาทักษะวิชาชีพให้สูงขึ้น สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประเมินขอเทียบความรู้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยกิตผลการเรียนตามหลักสูตร ปวช. และ ปวส. ได้ทุกหมวดวิชา ทั้งนี้ไม่เกินร้อยละ 50 ของหน่วยกิต ตามโครงสร้างหลักสูตร ส่วนหน่วยกิตที่เหลือสามารถเรียนสะสมให้ครบตามโครงสร้างของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรณูนวล จุจันทร์ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูหมวดวิชาภาษาไทยและหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนสหวิทยาเขตกรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี พบว่า ครูผู้สอนใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอน โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบคำตอบด้วยตนเองโดยใช้วิธีการหลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงเป็นกลุ่ม ครูผู้สอนได้จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยสอนทั้งในและนอกห้องเรียน นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ และพัฒนาตนเอง

อันดับสุดท้าย คือ จัดระบบควบคุมคุณภาพตามมาตรฐาน มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน ผู้บริหาร เอกสาร และอาจารย์ผู้สอนก็ให้ความสำคัญในการสร้างสมรรถนะอาชีพของผู้เรียนตามนโยบายของการอาชีวศึกษาไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษา ตามที่ (พยุหศักดิ์ จันทรสุรินทร์.2546 : 14) กล่าวว่า การศึกษาทุกระดับและประเภทวิชา ควรเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งถึงควมมีสมรรถนะของผู้เรียนให้เป็นมาตรฐาน โดยนักศึกษาทุกระดับจะต้องมีเวลาฝึกงานครึ่งหนึ่งของแต่ละหลักสูตร หรืออย่างต่ำต้องเป็น 1 ภาคเรียน ทั้งนี้จะมีการวัดผลการเรียนทุกครั้ง เพื่อตัดสินผลการเรียนว่านักศึกษามีความรู้ ทักษะ และมีทัศนคติที่ดี ตามจุดประสงค์หรือไม่

1.5 การจัดทำโครงการหรือโครงการ พบว่า มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาได้จัดการศึกษาตามหลักสูตร ซึ่งจะต้องมีโครงการเป็นกิจกรรมหรือเทคนิคการสอนอย่างหนึ่งที่มีความสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ หลายประการ เพื่อให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังจากจบการศึกษาแล้ว และนำไปประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในจุดนี้ผู้บริหารสถาน อาจารย์ผู้สอนควรให้ความสำคัญ การนิเทศ และ ติดตามอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และมีการวัดผลประเมิน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ เผด็จจริง (2545 : 51) พบว่า การจัดกระบวนการเรียนการสอนของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีทัศนะเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นเรื่องใหม่ที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา ต้องเรียนรู้ และทำความเข้าใจ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีประสิทธิผลมากที่สุด คือ นำผลการประเมินมาพัฒนาการเรียนการสอน อยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเนื่องมาจาก อาจารย์ผู้สอนจะต้องมีหน้าที่ทำการประเมินผลเมื่อนักเรียนทำโครงการหรือโครงการเสร็จแล้ว เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีความสมบูรณ์ และโครงการจำเป็นต้องใช้ความรู้และทักษะหลายๆ ด้าน มาช่วยในการศึกษา หรือการบูรณาการผสมผสานซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบองค์รวมนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี พ่วงคำ (2546 : 104) พบว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และเป็นหัวใจของการเรียนการสอน ประโยชน์ที่ได้จากผลการเรียนรู้ ทำให้ทราบความก้าวหน้าในตัวผู้เรียนและยังสามารถนำข้อมูลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อันดับสุดท้าย คือ มีการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาโครงการหรือโครงการ มีประสิทธิผลการปฏิรูปอยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีแนวทางในการจัดการเรียนการสอน มีกิจกรรมที่เพิ่มพูนในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานของผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ผู้สอนได้ให้ความสำคัญ และมีการประเมินผลงานนักเรียน เน้นให้เห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริมให้นักศึกษาอาชีวศึกษา ได้พัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพ พร้อมทั้งสนับสนุนให้แสวงหาความรู้ใหม่ๆ และจัดการบูรณาการองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องให้เป็นรูปธรรม ตามที่ ถวิล มาตรฐาน (2545:29) กล่าวว่า โรงเรียนจะต้องเน้นความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนรู้จักที่จะเรียน และพัฒนาครู

อาจารย์ให้เรียนรู้เพื่อจะสอน ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาวิชาชีพของตนเองและถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งในระดับสถาบัน

1.6 การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีประสิทธิภาพการปฏิรูปลงอยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเนื่องมาจาก ผู้สถานศึกษา อาจารย์ ผู้สอนต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถ และพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ให้ทันกับเหตุการณ์ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางเทคโนโลยี การเชื่อมต่อกันอย่างมีประสิทธิภาพ ระหว่างเครือข่ายการสื่อสารและโทรคมนาคม ทำให้เสมือนโลกไร้พรมแดน หรือที่เรียกกันว่า “โลกาภิวัตน์” (Globalization) นับว่าได้สร้างโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชนทั่วไป ศึกษาหาความรู้ได้อย่างกว้างขวาง และหลากหลายวิธี ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพราะมีแหล่งให้ศึกษาหาความรู้ มีอุปกรณ์ และนวัตกรรมใหม่ทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี พวงคำ (2546 : 100) พบว่า การจัดสื่อเพื่อการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจาก สื่อการเรียนรู้เป็นตัวกลางหรือเป็นเครื่องมือช่วยครูที่ใช้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน ปัจจุบันมีสื่อต่างๆ มากมายที่มีจำหน่ายตามท้องตลาด หรือมีอยู่แล้วในห้องสมุดสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนสามารถที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ ครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำกับผู้เรียนในการหาแหล่งค้นคว้าได้ สำหรับการจดจำจำนวนสื่อให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนและการพัฒนาประสิทธิภาพของสื่อให้มีความทันสมัยใน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาอาจไม่มีความคล่องตัวในการดำเนินการจัดซื้อจัดหา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีประสิทธิผลมากที่สุด คือ จัดสื่อที่หลากหลายให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย อยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตนเองให้มากที่สุด และมีการส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถใช้งานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ และอีกประการหนึ่งคือ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

อันดับสุดท้าย คือ มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้ ICT มีประสิทธิภาพการปฏิรูปลงอยู่ในระดับค่อนข้างดี อาจเนื่องมาจาก บริหารสถานได้ให้ความสำคัญกับการนำเอา ICT มาใช้ในการเรียนการสอน และมีการส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องมีการนิเทศและติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จากสถานการณ์ปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่นำเข้าสู่สถานศึกษานั้น มีผลกระทบทั้งในแง่บวกและแง่ลบต่อการเรียนรู้ จะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศก็เปรียบเป็นเพียงถนนที่มุ่งให้ผู้ผู้ใช้เกิดความสะดวกสบายในการเข้าถึงจุดหมายที่ต้องการจะไป ไม่ว่าจะจุดมุ่งหมายนั้นจะเป็นจุดมุ่งหมายที่ดีหรือไม่ก็ตาม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งการติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิดเท่านั้นที่จะให้คำตอบที่ชัดเจนในเรื่องนี้ และช่วยให้สามารถวางแผนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสร้างสรรค์ ตามที่ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545: คำชี้แจง) กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ช่วยถ่ายทอดความรู้ เพิ่มทักษะ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาความคิด สื่อการเรียนรู้มีอิทธิพลอย่างมากในการให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองและ สามารถเชื่อมโยงแหล่งความรู้ที่อยู่ไกลตัวผู้เรียนมาสู่การเรียนรู้ได้ในเวลาอันรวดเร็วและไม่จำกัด

2. ประเภทของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ต่างกัน มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านส่วนใหญ่ พบว่า สถานศึกษาประเภทวิทยาลัยพณิชยการ มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ แตกต่างกับสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยการอาชีพ และ วิทยาลัยสารพัดช่างในทุกด้าน ยกเว้นด้าน การจัดทำโครงการหรือโครงการงาน ที่พบว่า วิทยาลัยพณิชยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเทคนิค มีประสิทธิผลการเรียนรู้แตกต่างกับวิทยาลัยสารพัดช่าง และ วิทยาลัยการอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาประเภทวิทยาลัยพณิชยการ มีประสิทธิผลการเรียนรู้แตกต่างกับสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยสารพัดช่าง เนื่องจากหลักสูตรการเรียนการสอน เพราะวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยสารพัดช่าง เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในวิชาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ ขณะเดียวกันก็ยังคงครอบคลุมพณิชยกรรมาไว้ด้วย ในขณะที่วิทยาลัยพณิชยการเน้นผู้เรียนเฉพาะด้านพณิชยกรรม ซึ่งเกี่ยวกับธุรกิจและบริการเท่านั้น ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาต้องทำการแข่งขันกันเพื่อประกอบอาชีพ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้วิทยาลัยพณิชยการมีผลการดำเนินงานด้านการปฏิรูปในทุก ๆ ด้าน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสถานศึกษาประเภทอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ต้องการสร้างผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากพอสำหรับการประกอบอาชีพ หรือทำการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไปได้ สำหรับด้านการจัดทำโครงการหรือโครงการงาน ที่พบว่า วิทยาลัยพณิชยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเทคนิค มีประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้แตกต่างกับวิทยาลัยสารพัดช่าง และ วิทยาลัยการอาชีพนั้น จะเห็นได้ว่า การจัดทำโครงการหรือโครงการงานจะมีการจัดทำในภาคเรียนสุดท้ายของปีการศึกษา ปีที่ 3 ซึ่งแตกต่างกับหลักสูตรของวิทยาลัยสารพัดช่าง และวิทยาลัยการอาชีพ ที่จัดการเรียนการสอนแต่ละหลักสูตรสาขาวิชา โดยกำหนดระยะเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี พ่วงคำ (2546 : II) เรื่อง การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1 มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านการจัดเนื้อหาหลักสูตรแตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อให้สถานศึกษา บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ตระหนักถึงประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ว่าอยู่ในระดับใด สมควรจะพัฒนา ปรับปรุง และลดทอนอุปสรรค ปัญหาในด้านใดบ้าง โดยแบ่งข้อเสนอแนะได้ ดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาควรมีการพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาพัฒนาตนเองได้มากขึ้น
2. สถานศึกษาควรให้การสนับสนุนการให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ โดยเฉพาะ ด้านการจัดระบบการควบคุมมาตรฐาน กำหนดเผยแพร่มาตรฐาน และกำหนดสมรรถนะของอาจารย์ผู้สอน และผู้เรียน เพื่อให้มาตรฐานต่อไป
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดให้มีกระบวนการนิเทศและติดตามประเมินผล ภายในอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
4. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการจัดทำโครงการหรือโครงการ เพราะเป็นวิธีการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการเรียนรู้แบบองค์รวม ที่ผู้เรียนต้องใช้ความสามารถหลายด้าน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้จากกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มอื่นๆ โดยเฉพาะผู้เรียน
2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อจะได้ข้อมูลในการพัฒนาการศึกษาต่อไป
3. ศึกษาประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ จากสถานศึกษาที่ไม่ได้อยู่ในสังกัด กรุงเทพมหานคร เพราะจะเห็นได้ถึงการพัฒนาของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ชัดเจนขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. คู่มือติดตามและประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา.
เอกสารอัดสำเนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2547. ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ :
องค์การรับส่งสินค้าและวัสดุภัณฑ์.
- เกษม วัฒนชัย. 2545. การปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
กัญญา กำศิริพินานและคณะ. " สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการจัดการศึกษาหลักสูตรทวี
ภาคีของกลุ่มสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษาภาคเหนือตอนบน" กระทรวงศึกษาธิการ.
เกรียงไกร มุขสุวรรณ. 2542. "การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ
พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา ในกรุงเทพ. " วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
อาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้. 2543. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- จรวยพร ธรณินทร์. 2539. "การจัดการอาชีวศึกษาไทยและของ โรงเรียนเอกชน. " การศึกษาเอกชน.
7(64) : 53-43.
- ชนะ กลีถาร์. 2544. " จากชีวิตการเรียนรู้สู่ชีวิตการทำงาน. " พัฒนาเทคนิคศึกษา. สุวีริยาสาส์น.
ถวิล มาตรฐาน. 2545. การปฏิรูปการศึกษา : โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- ทิตนา เขมมณี. 2542. การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : โมเดลชิปปา. เอกสาร
อัดสำเนา
- บุญชม ศรีสะอาด. 2541. วิธีการทางสถิติ สำหรับการวิจัย เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2543. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ. 2541. การศึกษาเพื่อการมีงานทำ. กรุงเทพฯ : ที.พี.พรินท์.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. 2543. "การอาชีวศึกษา." วารสารข้าราชการครู. 10(6) : 6.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มังกร กมลวัฒน์. 2544. “ผลการดำเนินงานการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำ สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนสวนหม่อน และ โรงเรียนพิบูลทอง. ” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยุพิน ทองส่งไสม. 2546. “สภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- รายงานปฏิรูปการศึกษาไทย ฉบับที่ 74 กุมภาพันธ์. 2547. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2542. การทำวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ที.พี.พรินท์.
- เรณู นวล จุจันทร์. 2543. “การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูหมวดและหมวดวิชาภาษาไทยและวิชาวิทยาศาสตร์โรงเรียนในสหวิทยาเขต กรมหลวง ประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วารสารสำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา ฉบับที่ 1 พฤษภาคม - สิงหาคม. 2546. กรุงเทพฯ : ศรุสภาลาดพร้าว.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2545. เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.
- วิชัย ต้นศิริ. 2544. โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระพล อมรปิยะฤกษ์. 2546. “การศึกษาการรับรู้ความเป็นองค์กรเรียนรู้ของครูในสถาบัน การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ศูนย์ปฏิบัติการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. การขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษา โดยยุทธศาสตร์ปฏิรูป : แนวคิดและผลสำเร็จที่แจ่มชัด. [Online]. Available : <http://www.croc.go.th>
- สมชัย ขวลิตธาดา. 2546. โครงการ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริง. [Online]. Available : <http://www.geocities.com/watyaibanbor/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. ม.ป.ป. พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2546. พระราชดำริที่สำคัญเกี่ยวกับการศึกษา. [Online]. Available : <http://www.onec.go.th/theking/>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2546. วิสัยทัศน์ พันธกิจ. [Online]. Available : <http://www.dovenet.moe.go.th/vision.htm>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. หลักการ ทฤษฎี และนโยบายการปฏิรูปการอาชีวศึกษา (พ.ศ.2545-พ.ศ.2546). [Online]. Available : <http://www.vec.go.th/webplan/revec.doc>
- สำนักงานปฎิรูปการการศึกษา. 2545. ปฎิรูปการการศึกษาแนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2546. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนการศึกษา ระยะ 3 ปี ของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2547-2549). กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและวิศวกรรมภัณฑ์.
- สุดเขต ฉาใจ. 2545. “สรุปผลรายงานการวิจัยผลการดำเนินงาน โรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้.” ผลงานวิจัยของฝ่ายวิชาการ โรงเรียนเทพนารี แผนกประถมศึกษาและมัธยมศึกษา แพร์.
- สุนทร สีหามุ. 2544. “ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนต้นแบบของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุมาลี พ่วงคำ. 2546. “การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ไสว พิภพขาว. 2546. การประเมินผล. [Online]. Available : <http://www.drswai.com>
- อมรวิษณ์ นาคทรพรพ. 2547. รายงานสถานะการศึกษาไทยปี 2546 ผ่านปฎิรูป. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Krejcie Robert v, and Morgan, Earyle w. 1970. **Determining Sample Size for Research Activities.** Educational and Psychological Measurement. 30(30).
- Bast John w. 1970. **Research. In Education Englewood Cliffs : Prenticehall.**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก
หนังสือราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ๒๗๔ /2546

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของ นางประทุม วิเชียรรัตน์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางประทุม วิเชียรรัตน์ รหัสประจำตัว 45063401
เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพจึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัว
ข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.ผดุงชัย	ภูพัฒน์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.จักรพรรดิ	วะทา	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.สมพร	ไชยะ	ประธานกรรมการ
ดร.ผดุงชัย	ภูพัฒน์	กรรมการ
ดร.จักรพรรดิ	วะทา	กรรมการ
ดร.ราชันย์	บุญธิมา	กรรมการ
ผศ.ดร.อรสา	โกศลานันทกุล	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. 2546

(รองศาสตราจารย์ รวีวรรณ ชินะตระกูล)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น **ฉบับตี** อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นางประทุม วิเชียรรัตน์ รหัสประจำตัว 45063401 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ประสิทธิผลการ
ปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร
(LEARNING REFORM EFFECTIVENESS OF VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION IN
BANGKOK METROPOLITAN)" โดยมี ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.จักรพรรดิ วัฒนา เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2546

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้
เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2546

(รองศาสตราจารย์ ร้อยเอก วีระเชษฐ ชันเงิน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0524.04/1159

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

7 ตุลาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.คมสร วงษ์รักษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางประทุม วิเชียรรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร"

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของนางประทุม วิเชียรรัตน์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

สารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/1159

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗ ตุลาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.วิระพันธ์ โชติวณิช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางประทุม วิเชียรรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร "

คณะกรรมการอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยครั้งที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของนางประทุม วิเชียรรัตน์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.๗37-3000 ต่อ 3692 วนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร๓2643255 สิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1154

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙ ตุลาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ญาณภัทร ทีหะมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางประทุม วิเชียรรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของนางประทุม วิเชียรรัตน์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร. 3264325

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1159

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗ ตุลาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.กฤษณีย์ อุทุมพร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางประทุม วิเชียรรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร "

คณะกรรมการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของนางประทุม วิเชียรรัตน์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ในรูปใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/115๑

คณะกรรมการอำนวยการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗ ตุลาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ศิริรักษ์ รัชชสถานติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางประทุม วิเชียรรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ประสิทธิภาพการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร "

คณะกรรมการอำนวยการพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของนางประทุม วิเชียรรัตน์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 อีเมล: office@kmitl.ac.th หรือ office@kmitl.ac.th อีกรหัสผ่านให้ติดต่อขอเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1807

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๓ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางประทุม วิเชียรรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร" คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความ
อนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางประทุม วิเชียรรัตน์ ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษา
ของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1807

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

3 ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางประทุม วิเชียรรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ประสิทธิผลการปฏิบัติการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการ การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร" และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ แล้ว
เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2546 คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้
นางประทุม วิเชียรรัตน์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้
นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

เว็บไซต์: www.kmitl.ac.th สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทรสาร: 32643255 อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**สรุปจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร**

สถาบันการอาชีวศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
วิทยาลัยเทคนิค		
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร	59	13
วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	76	16
วิทยาลัยเทคนิคราชสีถาราม	103	22
วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	106	23
วิทยาลัยเทคนิคดุสิต	77	17
กาญจนาภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง	13	3
วิทยาลัยอาชีวศึกษา		
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ	73	16
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	79	17
วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี	88	19
วิทยาลัยสารพัดช่าง		
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	76	16
วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา	60	13
วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	52	11
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	45	10
วิทยาลัยการอาชีพ		
วิทยาลัยการอาชีพนวมินทร์ราชูทิศ	33	33
วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก	8	8
วิทยาลัยพณิชยการ		
วิทยาลัยพณิชยการเซตุน	102	22
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	116	25
วิทยาลัยพณิชยการบางนา	97	21
วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย	54	12
รวมทั้งสิ้น	1,317	317

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ประสิทธิผลของการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งสอบถามอาจารย์ผู้สอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิรูประบบการเรียนรู้ของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

3. แบบสอบถามฉบับนี้เก็บรวบรวมเป็นข้อมูล เพื่อทำการวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับและใช้ประโยชน์
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นจึงขอความกรุณาให้ข้อมูลตามความเป็นจริงและกรุณาตอบทุกข้อ

ขอขอบพระคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ประทุม วิเชียรรัตน์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ประสิทธิผลของการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเภทสถานศึกษาที่ท่านสอนอยู่

- () 1. วิทยาลัยเทคนิค
- () 2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา
- () 3. วิทยาลัยสารพัดช่าง
- () 4. วิทยาลัยการอาชีพ
- () 5. วิทยาลัยพาณิชย์การ

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านปฏิรูประบบการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

- 5 หมายถึง ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับดีมาก
- 4 หมายถึง ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับดี
- 3 หมายถึง ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างดี
- 2 หมายถึง ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับพอใช้
- 1 หมายถึง ประสิทธิผลการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับควรปรับปรุง

ข้อที่	รายการ	ระดับประสิทธิผล				
		5	4	3	2	1
1	การจัดระบบการเรียนรู้ในลักษณะสหวิทยาการ					
2	จัดเนื้อหาแบบบูรณาการผสมผสานสาระความรู้หลายสาขาวิชา					
3	จัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่สมบูรณ์					
4	สมดุล ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา					
5	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดทักษะหลายสาขาวิชา					
6	จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติได้					
7	และเป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน					
8	ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
9	นำองค์ความรู้ใหม่ๆ มาเป็นเนื้อหาสาระของการจัดการเรียนการสอน					
10	พัฒนาขยายสาขาวิชาชีพหรือองค์ความรู้					
11	แต่ละสาขาวิชาให้กว้างขวางขึ้น					
12	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์					
13	สะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งต่างๆ โดยวิธีปฏิบัติ					
14	จัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ สามารถนำไปใช้					
15	ประกอบอาชีพได้					
16	การสร้างการแข่งขันทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ					
17	การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน					
18	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกัน					
19	นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
20	หลอมรวมสาระทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ					
21	ให้เกิดความต่อเนื่องไปพร้อมๆ กัน					
22	จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ภาคทฤษฎี ให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้า					
23	ได้อย่างหลากหลาย					
24	การจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น					
25	จัดกิจกรรมแบบบูรณาการ ผสม ผสานเนื้อหาสาระการเรียนรู้					
26	จัดกิจกรรมร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียน					
27	ได้แสวงหาความรู้ ทักษะ ความชำนาญ					
28	การจัดสถานฝึกปฏิบัติงานกับแหล่งเรียนรู้					
29	ที่ตรงตามสาขางานของผู้เรียน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการ	ระดับประสิทธิผล				
		5	4	3	2	1
	การให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ					
19	กำหนดมาตรฐานสมรรถนะอาชีพแต่ละสาขาอาชีพ					
20	กำหนดเผยแพร่มาตรฐานให้ครูนำไปปฏิบัติ					
21	จัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน					
22	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐาน					
23	จัดฝึกทักษะภาคปฏิบัติเป็นไปตามมาตรฐาน					
24	จัดระบบควบคุมคุณภาพตามมาตรฐาน					
25	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติอย่างเต็มศักยภาพ					
26	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง					
27	จัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะสามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้					
28	ประเมินสมรรถนะอาชีพของผู้เรียน					
	การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ					
29	มีโครงการทวิภาคีจัดการศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ					
30	สถานศึกษาให้ความสำคัญของการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี					
31	จัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ตามสาขาวิชาที่เรียน					
32	สถานประกอบการให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี					
33	มีการประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ผู้เรียนเข้าร่วมโครงการศึกษาระบบทวิภาคี					
34	ร่วมกับสถานประกอบการในการจัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน					
35	มีการติดตามประเมินผลการดำเนินการร่วมกันกับสถานประกอบการ					
36	มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอนของอาจารย์ ในสถานศึกษาและสถานประกอบการ					
	การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ					
37	จัดสื่อที่หลากหลายให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย					
38	การจัดแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียน สามารถได้เรียนรู้ด้วยตนเองที่หลากหลาย					
39	จัดเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
40	สนับสนุนในการจัดหาอุปกรณ์เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ					
41	สนับสนุนให้ผู้เรียน เรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ					
42	มีการสนับสนุนส่งเสริม การใช้ ICT ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้					
43	อาจารย์ใช้ ICT ในการจัดการเรียนการสอน					
44	ผู้เรียนใช้ ICT ในการปฏิบัติจริง					
45	มีการนิเทศติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้ ICT					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	ประทุม วิเชียรรัตน์
วัน – เดือน – ปีเกิด	3 กันยายน 2510
สถานที่เกิด	อำเภอพาน้อย จังหวัดน่าน
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	57/101 หมู่บ้านสุชา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ถนนราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2537 วิทยาศาสตรบัณฑิต สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้